

Konsekvensutredning med anledning av nya föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiestartsstöd samt ändrade föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiemedel

1. Sammanfattning

Regeringen har föreslagit en ny lag om studiestartsstöd. Studiestartsstödet syftar till att öka rekryteringen till studier bland personer med kort utbildning och stort utbildningsbehov för att stärka deras möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Med anledning härav föreslår CSN införande av nya föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiestartsstöd, samt ett antal följdändringar och justeringar i CSN:s föreskrifter och allmänna råd ([CSNFS 2001:1](#)) om beviljning av studiemedel. CSN föreslår föreskrifter med följande innebörd.

- **Arbetsökande**

Den som bedriver studier sammanhängande, ska per automatik anses uppfylla kravet på sex månaders arbetslöshet vid varje ny ansökan om fortsatt studiestartsstöd. Den som har gjort ett uppehåll i sina studier under minst sex månader ska på nytt uppfylla kravet på sex månaders arbetslöshet, när han eller hon återkommer med en ny ansökan om studiestartsstöd för återupptagna studier. Den som på grund av sjukdom eller liknande omständigheter har gjort ett uppehåll i sina studier under mer än sex månader, ska dock anses uppfylla kravet på arbetslöshet även vid en ny ansökan om studiestartsstöd för återupptagna studier.

- **Studieresultat**

Samma krav på studieresultat ska gälla för en studerande som har bedrivit studier med studiestartsstöd, som för studerande som har bedrivit studier med studiemedel. Samma regler för beräkning av krav på studieresultat, exempelvis avrundningsregler, ska gälla för studiestartsstöds- som för studiemedelstagare. Nya föreskrifter om prövning av studieresultat införs därför som motsvarar de föreskrifter som finns om prövning av studieresultat för studerande med studiemedel.

En studerande som under en period har haft studiestartsstöd och studiemedel parallellt, ska dessutom redovisa studieresultat som motsvarar det studieåtagande som dessa stöd sammanlagt har lämnats för, när han eller hon därefter ansöker om nytt studiestartsstöd. CSN:s föreskrifter om studiemedel ska därför ändras för att tydliggöra hur resultatprövningen av studier med studiemedel och studiestartsstöd som har bedrivits parallellt ska göras.

En studerande som har haft studiestartsstöd för en inledande del av en studieperiod, och som ansöker om studiemedel för avslutande del av samma studieperiod, ska normalt inte behöva redovisa några studieresultat. En sådan studerande ska istället redovisa studieresultat från hela den tid studiestartsstöd och studiemedel har lämnats för, nästa gång han eller hon ansöker om studiemedel. Undantaget ska gälla i de fall de veckor den nya ansökan avser tillsammans med den senaste beviljningsperioden omfattar högst 53 kalenderveckor i följd.

- **Beräkning av stöd**

Nya föreskrifter om beräkning av studiestartsstöd införs som motsvarar de som finns om beräkning av studiemedel. Samma villkor och krav ska gälla för beräkning av veckobelopp och fribelopp för studiestartsstöd som för studiemedel.

CSN:s föreskrifter om studiemedel ändras på så sätt att rätten att behålla ett utbetalt belopp, som är lika med eller understiger 0,25 procent av prisbasbeloppet per vecka, efter ändring bortfaller.

- **Ansökan och beslut**

En studerandes ansökan om studiestartsstöd ska göras både på en manuell blankett med underskrift av den studerande och på en elektronisk blankett. Den elektroniska blanketten ska överföras av kommunen till CSN via den webb-plats på internet som CSN-anvisar.

Begreppet ”ett år i sänder” ska avse en period om högst 53 kalenderveckor, vilket motsvarar bestämmelserna i studiemedelssystemet.

Samma regler för hantering av ett tillägg till en ansökan om studiestartsstöd som för tilläggsansökningar om studiemedel införs.

En ny definition av e-legitimation införs som motsvarar E-legitimationsnämndens rekommenderade text för definition av e-legitimation. E-legitimation ska definieras som en identitetshandling i elektronisk form, som vid elektronisk kommunikation används för legitimering eller underskrift och vars utfärdare har avtal med E-legitimationsnämnden.

Bestämmelsen om utländska medborgares ansökan om svenskt studiestöd anpassas eftersom CSN inte längre fattar tillsvidarebeslut om rätt till svenskt

studiestöd. Den nya lydelsen av bestämmelsen ska ge uttryck för huvudregeln att CSN vid första ansökan om studiemedel och därefter med ett visst intervall på nytt prövar om den studerande uppfyller villkoren för rätt till svenskt studiestöd. Ett likadant regelverk som för studiemedel ska dessutom gälla för utländska medborgares ansökan om studiestartsstöd.

- **Utbetalning**

Nya föreskrifter om utbetalning av studiestartsstöd införs som i relevanta delar motsvarar de regler som finns om utbetalning av studiemedel.

En studieförsäkran för utlandsstudier ska innehålla en försäkran av den studerande att denne har för avsikt att studera samt, vid vissa tidpunkter, läroanstaltens intygande om registrering. Utöver dessa tidpunkter kan CSN begära ett intygande av läroanstalten om det finns behov av det. Enligt praxis krävs sådant intygande bl.a. om de studerande tidigare har vilselett CSN och om vilseledandet har lett till ett felaktigt beslut att bevilja studiemedel för utlandsstudier. Denna praxis ska framgå av myndighetens allmänna råd.

- **Kommunala resursramar och omfördelning av medel**

CSN föreslår föreskrifter med närmare reglering om hur kommunernas resursramar ska fördelas, samt datum för när kommunernas anmälan och avanmälan om deltagande i studiestartsstödet ska göras. Vidare föreslås en närmare reglering om omfördelning av medel mellan kommuner.

- **Uppföljning och utvärdering**

Kommunen ska dokumentera uppgifter om sitt rekryteringsarbete. Dokumentationen ska på individuell nivå innehålla information om hur rekrytering har ägt rum och även omfatta uppgift om organisationer som kommunen samverkar med i samband med rekryteringen. Vidare ska dokumentationen innehålla information om huruvida vägledningssamtal har hållits, om det finns en individuell studieplan i det aktuella ärendet, utbildningens inriktning, om utbildningen har koppling till ett lokalt eller regionalt bristyrkesområde och information om den sökandes utbildningsbakgrund. Ovanstående uppgifter ska överföras till CSN i samband med att den sökandes ansökan förs över till CSN.

Kommunen ska även på individuell nivå dokumentera om uppföljningssamtal har hållits med den studerande. Sådana uppgifter ska på det sätt och vid den tidpunkt CSN bestämmer överföras till CSN.

- **Övriga bestämmelser**

CSN föreslår i övrigt en del strukturella och språkliga justeringar i myndighetens föreskrifter om studiemedel, i syfte att göra föreskrifterna tydligare och mera lättillgängliga.

Innehåll

1. Sammanfattning	1
2. Bakgrund	7
3. Överväganden och förslag	7
3.1 Arbetssökande – Föreskrifter om studiestartsstöd	7
3.2 Studieresultat.....	9
3.2.1 Föreskrifter om studiestartsstöd	9
3.2.2 Föreskrifter om studiemedel	11
3.3 Beräkning av stöd	12
3.3.1 Föreskrifter om studiestartsstöd	12
3.3.2 Föreskrifter om studiemedel	14
3.4 Ansökan och beslut.....	15
3.4.1 Föreskrifter om studiestartsstöd	15
3.4.2 Föreskrifter om studiemedel	18
3.5 Utbetalning	20
3.5.1 Föreskrifter om studiestartsstöd	20
3.5.2 Föreskrifter om studiemedel	22
3.6 Kommunala resursramar och omfördelning av medel – föreskrifter om studiestartsstöd	23
3.6.1 Fastställande av kommuns resursram	23
3.6.2 Anmälan och avanmälan till CSN	25
3.6.3 Omfördelning av medel	27
3.7 Uppföljning och utvärdering – föreskrifter om studiestartsstöd.....	28
3.8 Övriga bestämmelser	30
4. Vilka berörs av ändringarna?	30
5. Kostnadsmässiga och andra effekter	31
5.1 Arbetssökande – föreskrifter om studiestartsstöd.....	31
5.1.1 Konsekvenser för de studerande	31
5.1.2 Konsekvenser för kommuner.....	32
5.1.3 Konsekvenser för CSN	32

5.1.4 Kostnadsmässiga effekter	32
5.2 Studieresultat.....	32
5.2.1 Konsekvenser för de studerande	32
5.2.2 Konsekvenser för kommuner.....	33
5.2.3 Konsekvenser för CSN	33
5.2.4 Kostnadsmässiga effekter	33
5.3 Beräkning av stöd	33
5.3.1 Konsekvenser för de studerande	33
5.3.2 Konsekvenser för kommuner.....	34
5.3.3 Konsekvenser för CSN	34
5.3.4 Kostnadsmässiga effekter	34
5.4 Ansökan och beslut.....	35
5.4.1 Konsekvenser för de studerande	35
5.4.2 Konsekvenser för kommuner.....	35
5.4.3 Konsekvenser för CSN	35
5.4.4 Kostnadsmässiga effekter	35
5.5 Utbetalning	36
5.5.1 Konsekvenser för de studerande	36
5.5.2 Konsekvenser för kommuner.....	36
5.5.3 Konsekvenser för CSN	36
5.5.4 Kostnadsmässiga effekter	36
5.6 Kommunala resursramar och omfördelning av medel	37
5.6.1 Konsekvenser för de studerande	37
5.6.2 Konsekvenser för kommunerna.....	37
5.6.3 Konsekvenser för CSN	37
5.6.4 Kostnadsmässiga effekter	37
5.7 Uppföljning och utvärdering.....	37
5.7.1 Konsekvenser för de studerande	37
5.7.2 Konsekvenser för kommuner.....	38
5.7.3 Konsekvenser för CSN	38

5.7.4 Kostnadsmässiga effekter.....	38
6. EU-rätten m.m.	38
7. Tidpunkt för ikraftträdandet och behov av speciella informationsinsatser	38
7.1 Tidpunkt för ikraftträdandet.....	38
7.1.1 Föreskrifter om studiestartsstöd	38
7.1.2 Föreskrifter om studiemedel	40
7.2 Speciella informationsinsatser – studiestartsstöd.....	40
7.3 Speciella informationsinsatser – studiemedel.....	42
8. Författningsförslag.....	42
8.1 Förslag till föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2017:000) om beviljning av studiestartsstöd	42
8.2 Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:1) om beviljning av studiemedel	59

2. Bakgrund

Till grund för denna konsekvensutredning ligger propositionen *Studiestartsstöd – ett nytt rekryterande studiestöd*¹ och de ändringar i studiestödslagen ([1999:1395](#)) som föranletts av propositionen. Riksdag och regering har vid tidpunkten för färdigställandet av denna konsekvensutredning ännu inte fattat beslut om en ny lag om studiestartsstöd, respektive en ny förordning om studiestartsstöd.

Regeringen har i förarbetena anfört följande. Regelverket för studiestartsstödet bör så långt möjligt utformas med studiemedelssystemet som förebild. Om grundprinciperna för stöden är desamma underlättas för studerande att övergå från studier med studiestartsstöd till studier med studiemedel. Det blir även enklare för den studerande att känna igen sig i studiemedelssystemet. Att använda studiemedlens grunder bör även underlätta administrationen av de båda stöden.²

CSN har i sitt arbete med föreskrifter om studiestartsstöd utgått från ovanstående utgångspunkter och i så stor utsträckning som möjligt formulerat föreskrifter om studiestartsstöd på samma sätt som existerande föreskrifter om studiemedel. Trots att regeringens förslag till en ny lag om studiestartsstöd ännu inte har beslutats av riksdagen, har CSN valt att hänvisa till de författningsförslag som regeringen lämnar i propositionen *Studiestartsstöd – ett nytt rekryterande studiestöd*.

3. Överväganden och förslag

3.1 Arbetsökande – Föreskrifter om studiestartsstöd

CSN:s förslag: Den som bedriver studier sammanhängande, ska per automatik anses uppfylla kravet på sex månaders arbetslöshet vid varje ny ansökan om fortsatt studiestartsstöd.

Den som har gjort ett uppehåll i sina studier under minst sex månader ska på nytt uppfylla kravet på sex månaders arbetslöshet, när han eller hon återkommer med en ny ansökan om studiestartsstöd för återupptagna studier. Den som på grund av sjukdom eller liknande omständigheter har gjort ett uppehåll i sina studier under mer än sex månader, ska dock anses uppfylla kravet på arbetslöshet även vid en ny ansökan om studiestartsstöd för återupptagna studier.

Regeringens förslag till bestämmelser

Enligt regeringens förslag till en ny lag om studiestartsstöd ska studiestartsstöd endast kunna lämnas till den som är anmäld som arbetsökande hos den offentliga arbetsförmedlingen. Av förarbetena till den föreslagna lagen framgår att de närmare villkor som en arbetsökande *därutöver* ska uppfylla bör regleras på förordningsnivå.³ I en gemensam promemoria från utbildnings- och arbetsmarknadsdepartementet föreslås bl.a. att de närmare bestämmelserna på förordningsnivå ska innehålla ett

¹ Prop. [2016/17:158](#).

² Ibid. sid. 33

³ Ibid. sid. 6 och 46-49.

krav på att den sökande ska ha varit anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen under minst sex sammanhängande månader.⁴

CSN:s förslag till föreskrifter

Regeringens förslag till lag om studiestartsstöd innebär att kravet på arbetslöshet ska prövas vid varje ny ansökan om studiestartsstöd. Den som bedriver studier med studiestartsstöd kommer inte att vara anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen under studietiden. När han eller hon efter en tids studier med studiestartsstöd lämnar in en ny ansökan om studiestartsstöd, kommer han eller hon därför inte längre att uppfylla kravet på sex månaders arbetslöshet.

Den som för första gången ansöker om studiestartsstöd och då uppfyller kravet på sex månaders arbetslöshet, anses vara arbetslös i den mening som krävs för att kunna få studiestartsstöd. Han eller hon kommer vid studiestarten att avanmäla sig från Arbetsförmedlingen. Han eller hon tillhör dock, trots avanmälan, fortfarande målgruppen för satsningen på ett nytt studiestartsstöd. CSN föreslår därför föreskrifter som innebär att den som bedriver studier sammanhängande, per automatik kommer att anses uppfylla kravet på arbetslöshet vid varje ny ansökan om fortsatt studiestartsstöd. Den som har gjort ett uppehåll i sina studier under minst sex månader och därefter vill återuppta sina studier, bör däremot ånyo uppfylla kravet på arbetslöshet för att kunna få nytt studiestartsstöd. Detta eftersom

- den som har arbetat under uppehållet, inte längre kan anses tillhöra målgruppen för stödet, och eftersom
- den som inte har haft någon sysselsättning under uppehållet, istället bör ha varit anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen.

CSN föreslår därför föreskrifter som innebär att den som har gjort ett uppehåll i sina studier under minst sex månader på nytt måste uppfylla kravet på sex månaders arbetslöshet, när han eller hon återkommer med en ny ansökan om fortsatt studiestartsstöd.

Det finns samtidigt vissa situationer då det kan finnas godtagbara anledningar, till att den som ansöker om nytt studiestartsstöd inte har varit anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen under ett studieuppehåll. Den som gör ett studieuppehåll på grund av sjukdom eller andra liknande omständigheter som ligger utanför hans eller hennes kontroll, kommer till exempel inte alltid att vara anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen under studieuppehållet. En sådan sökande bör trots detta fortsatt kunna anses tillhöra målgruppen, när han eller hon återupptar sina studier. CSN föreslår därför föreskrifter som innebär att det ska vara möjligt att bortse från ett studieuppehåll om det finns särskilda skäl. Den som på grund av sjukdom eller liknande omständigheter har gjort ett uppehåll i sina studier under minst sex månader, kommer därmed att anses uppfylla kravet på arbetslöshet även vid en ny ansökan om fortsatt studiestartsstöd.

⁴ *Ständpunkts-PM: Inriktningen för vissa förordningsbestämmelser om studiestartsstödet*, Utbildningsdepartementet och Arbetsmarknadsdepartementet den 20 april 2017.

Alternativa lösningar

Utan de föreskrifter som CSN föreslår kommer majoriteten av dem som har haft studiestartsstöd under en period och som därefter lämnar in en ny ansökan, inte att kunna beviljas studiestartsstöd för sina fortsatta studier. CSN bedömer inte att en sådan ordning skulle ligga i linje med lagstiftarens intentioner med ett krav på sex månaders arbetslöshet innan studiestarten. Att inte meddela föreskrifter är därför inget alternativ.

CSN har vidare övervägt andra och längre tidsgränser, exempelvis möjlighet till upp till åtta månaders studieuppehåll utan att kravet på arbetslöshet behöver prövas på nytt. En sådan längd skulle exempelvis möjliggöra ett uppehåll under en vår- och efterföljande sommarperiod. Mot bakgrund av satsningens syfte bedömer CSN dock att det är en lämplig ordning att studerande, som på eget initiativ väljer att göra ett så långt studieuppehåll, vid återupptagna studier på nytt måste visa att de har ett stort behov av studier för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Ett krav på en sexmånadersperiod med inskrivning hos Arbetsförmedlingen, även vid studieuppehåll som är kortare än sex månader, skulle samtidigt innebära att den sökande inte kan få nya studiestartsstöd. CSN föreslår därför att det bara är den som har gjort ett uppehåll i sina studier under minst sex månader som på nytt ska uppfylla kravet på sex månaders arbetslöshet, när han eller hon återkommer med en ny ansökan om studiestartsstöd för återupptagna studier.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om arbetssökande förutsätter att regeringen beslutar om att CSN får rätt att meddela sådana föreskrifter.

3.2 Studieresultat

3.2.1 Föreskrifter om studiestartsstöd

CSN:s förslag: Samma krav på studieresultat ska gälla för en studerande som har bedrivit studier med studiestartsstöd, som för studerande som har bedrivit studier med studiemedel. Samma regler för beräkning av krav på studieresultat, exempelvis avrundningsregler, ska gälla för studiestartsstöds- som för studiemedelstagare. Nya föreskrifter om prövning av studieresultat införs därför som motsvarar de föreskrifter som finns om prövning av studieresultat för studerande med studiemedel.

En studerande som under en period har haft studiestartsstöd och studiemedel parallellt, ska dessutom redovisa studieresultat som motsvarar det studieåtagande som dessa stöd sammanlagt har lämnats för, när han eller hon därefter ansöker om nytt studiestartsstöd.

Regeringens förslag till bestämmelser

Av förarbetena⁵ till den föreslagna lagen om studiestartsstöd framgår att regeringen inte anser att någon prövning av tidigare studieresultat ska göras för den som för

⁵ Prop. [2016/17:158](#) sid. 57 f.

första gången ansöker om studiestartsstöd. Syftet med studiestartsstöd är att rekrytera personer med kort tidigare utbildning och som inte själva hade sökt sig till studier. Personerna i den tänkta målgruppen har kanske därför inte studerat på länge och det kan finnas personer med tidigare dåliga erfarenheter från studier och som kanske har avbrutna studier bakom sig. Dessa personer ska ges en möjlighet till nystart, utan att deras tidigare studieprestationer tas i beaktande. De får också tid på sig att få ett ökat självförtroende och finna en studieteknik som fungerar innan deras studieresultat ska prövas.

En prövning av studieresultat ska enligt regeringens förslag dock göras för den som återkommer med en ansökan om studiestartsstöd för en ny studieperiod och för den som går från att ha studerat med studiestartsstöd till att studera med studiemedel. Den studerande ska då ha bedrivit sina studier i normal takt. I förslaget till ny lag om studiestartsstöd och i förarbetena⁶ till denna lag ges regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigande att meddela föreskrifter om vad som är studier i normal takt. Undantag från prövning av studieresultat får göras om det är fråga om studieresultat från perioder med studiestartsstöd som är äldre än tio år eller om det finns särskilda skäl.

CSN:s förslag till föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om prövning av studieresultat motsvarar i huvudsak de föreskrifter som finns om prövning av studieresultat för studerande som har haft studiemedel. Studerande som har haft studiestartsstöd ska enligt regeringens förslag, precis som studerade som har haft studiemedel, ha bedrivit tidigare studier i normal takt för att kunna få nytt stöd.

Studerande med studiestartsstöd kommer att bedriva studier inom komvux och vid folkhögskolor. Inom dessa skolformer finns redan ett stort antal studerande som har studiemedel. Studerande med studiestartsstöd kommer dessutom ofta att påbörja en utbildning med studiestartsstöd, men efter en tid övergå till studiemedelssystemet. CSN anser att en ordning, där kravet på studieresultat skulle vara olika för en person med studiemedel och en person med studiestartsstöd som studerar vid en och samma utbildning, skulle vara orimlig. Lika orimligt vore om kravet på studieresultat skulle förändras under tiden en person läser en och samma utbildning, beroende på vilket stöd han eller hon för tillfället får från CSN. CSN föreslår därför att samma krav på studieresultat ska gälla för en studerande som har bedrivit studier med studiestartsstöd, som för en studerande som har bedrivit studier med studiemedel. Av samma anledning föreslår CSN att samma regler för beräkningen av krav på studieresultat, exempelvis avrundningsregler, ska gälla för studiestartsstöds- som för studiemedelstagare.

Enligt regeringens förslag kommer det att uppstå situationer då studier med studiestartsstöd kan komma att bedrivas parallellt med studier med studiemedel, även om den sammanlagda ersättningen i sådana fall aldrig får överstiga ersättning

⁶ Ibid. sid. 58 f.

för heltidsstudier.⁷ Av denna anledning föreslår CSN föreskrifter som innebär att en studerande som under en period har haft studiestartsstöd och studiemedel parallellt, ska redovisa studieresultat som motsvarar det studieåtagande som dessa stöd sammanlagt har lämnats för, när han eller hon därefter ansöker om nytt studiestartsstöd.

Alternativa lösningar

Utan de föreskrifter CSN föreslår definieras inte vad som är normal takt. Utan föreskrifter skulle det vara oklart för de studerande, vilka studieresultat de förväntas uppnå för att kunna komma ifråga för nytt studiestartsstöd eller nya studiemedel. Enligt förarbetena⁸ till den föreslagna lagen om studiestartsstöd framgår att det är lagstiftarens intention att det ska vara möjligt att studera med studiestartsstöd och studiemedel parallellt. Utan de föreslagna föreskrifterna skulle dock saknas reglering om hur studieresultat ska prövas i sådana situationer. Det skulle heller inte vara reglerat vad som ska gälla när en studerande under en pågående kurs eller under pågående kurser går från att ha studiestartsstöd till att studera med studiemedel. CSN bedömer därför att det nödvändigt att reglera hur den sökandes tidigare studieresultat ska prövas under dessa förutsättningar. Det är vidare av vikt att reglera hur studieresultat ska behandlas vid övergång från studiestartsstöd till studiemedel.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om studieresultat förutsätter att regeringen beslutar om att CSN får rätt att meddela sådana föreskrifter.

3.2.2 Föreskrifter om studiemedel

CSN:s förslag: En studerande som under en period har haft studiestartsstöd och studiemedel parallellt, ska redovisa studieresultat som motsvarar det studieåtagande som dessa stöd sammanlagt har lämnats för, när han eller hon därefter ansöker om nya studiemedel. CSN:s föreskrifter om studiemedel ska därför ändras för att tydliggöra hur resultatprövningen av studier med studiemedel och studiestartsstöd som har bedrivits parallellt ska göras.

En studerande som har haft studiestartsstöd för en inledande del av en studieperiod, och som ansöker om studiemedel för avslutande del av samma studieperiod, ska normalt inte behöva redovisa några studieresultat. En sådan studerande ska istället redovisa studieresultat från hela den tid som studiestartsstöd och studiemedel har lämnats för, nästa gång han eller hon ansöker om studiemedel. Undantaget ska gälla i de fall de veckor som den nya ansökan avser tillsammans med den senaste beviljningsperioden omfattar högst 53 kalenderveckor i följd.

CSN:s förslag till föreskrifter

CSN:s föreskrifter som behandlar prövning av studieresultat för studiemedel föreslås i vissa delar omarbetats strukturellt för att följa en mer logisk och tydlig

⁷ Ibid. sid. 64f.

⁸ Ibid. sid. 57ff.

ordning. I kapitlet har även gjorts vissa språkliga justeringar. Syftet med dessa förslag till ändringar är att göra föreskrifterna mer lättlästa.

CSN föreslår vidare att föreskrifterna om studiemedel ska ändras för att även reglera vad som ska gälla när en studerande har bedrivit studier för vilka denne har parallellt har uppburet både studiemedel och studiestartsstöd. Av denna anledning föreslår CSN föreskrifter som innebär att en studerande som under en period har haft studiestartsstöd och studiemedel parallellt, ska redovisa studieresultat som motsvarar det studieåtagande som dessa stöd sammanlagt har lämnats för, när han eller hon därefter ansöker om nya studiemedel.

Det kommer även att kunna uppstå situationer när den studerandes veckor med studiestartsstöd kommer att ta slut mitt under en pågående kurs eller termin. Det kan då bli aktuellt för den studerande att ansöka om att få fortsätta sina studier med studiemedel. En studerande vid komvux eller en folkhögskola kan dock ofta inte redovisa några studieresultat förrän perioden har avslutats. CSN föreslår därför föreskrifter som innebär att en studerande som har haft studiestartsstöd för en inledande del av, och som ansöker om studiemedel för avslutande del av en studieperiod, normalt inte behöver redovisa några studieresultat. En sådan studerande ska istället redovisa studieresultat från hela den tid studiestartsstöd och studiemedel har lämnats för, nästa gång han eller hon ansöker om studiemedel. Undantaget kommer att gälla i de fall de veckor den nya ansökan avser, tillsammans med den senaste beviljningsperioden, omfattar högst 53 kalenderveckor i följd.

Alternativa lösningar

Utan de föreslagna föreskriftsändringarna saknas reglering om prövning av studieresultat när en studerande under en period har studerat med såväl studiestartsstöd och studiemedel parallellt. Det skulle även saknas reglering av vad som ska gälla när en studerande går från att studera med studiestartsstöd till att studera med studiemedel. Den valda lösningen ligger i linje med befintligt regelverk.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN ges i 3 kap. 5 § studiestödsförordningen ([2000:655](#)) bemyndigande att meddela föreskrifter om vad som är normal studietakt vid studier på annan utbildning än sådan som anges i första stycket. Vidare ges CSN i 3 kap. 5 a § studiestödsförordningen bemyndigande att meddela föreskrifter om verkställigheten av 3 kap. 7 § studiestödslagen om studiemedel med prövning av studieresultat.

3.3 Beräkning av stöd

3.3.1 Föreskrifter om studiestartsstöd

CSN:s förslag: Nya föreskrifter om beräkning av studiestartsstöd införs som motsvarar de som finns om beräkning av studiemedel. Samma villkor och krav ska gälla för beräkning av veckobelopp och fribelopp för studiestartsstöd som för studiemedel.

Regeringens förslag till bestämmelser

Av förarbetena⁹ till den förslagna lagen om studiestartsstöd framgår att regeringen anser att studiestartsstödet ska bestämmas i förhållande till studiernas omfattning, precis som är fallet för studiemedel. Studiestartsstödet ska vid heltidsstudier kunna lämnas som ett skattefritt bidrag om 4,74 procent av prisbasbeloppet per vecka.¹⁰ Vid studier på deltid ska studiestartsstödet svara mot studiernas andel av heltid.

Studerande med barn föreslås kunna få tilläggsbidrag. För varje barn ska högst ett tilläggsbidrag i form av studiestartsstöd ges. Stödet ska motsvara bidraget vid heltidsstudier enligt studiestödslagen.

Regerings förslag innebär vidare att studiestartsstöd ska behovsprövas, d.v.s. att stödet ska få lämnas med fullt belopp enbart om den studerandes inkomst under ett kalenderhalvår inte är högre än ett visst belopp (fribelopp). Vid studier om 20 veckors studier föreslås fribeloppet motsvara 160 procent av prisbasbeloppet för studier på heltid.¹¹ För studier på minst 75 procent men mindre än 100 procent av heltid är fribeloppet 200 procent av prisbasbeloppet.¹² För studier på minst 50 procent men mindre än 75 procent av heltid är fribeloppet 240 procent av prisbasbeloppet.¹³ Fribeloppen som föreslås för studiestartsstödet är något lägre än motsvarande fribelopp för studiemedel. För den som har en inkomst som överstiger fribeloppet föreslås studiestartsstödet minskas, på liknande sätt som inom studiemedelssystemet. Avseende studiestartsstödet föreslås att det belopp som lämnas för studiestartsstöd ska minskas med 52 procent av den i förhållande till fribeloppet överskjutande inkomsten.

CSN:s förslag till föreskrifter

CSN har för avsikt att införa nya föreskrifter om beräkning av studiestartsstöd som motsvarar de föreskrifter som finns om beräkning av studiemedel. De föreslagna föreskrifterna reglerar t.ex. på vilket sätt beräkning av stöd sker för den som studerar med olika studietakt under ett kalenderhalvår samt avrundningsregler. De föreslagna föreskrifterna klargör även hur reducering av studiestartsstödsbelopp ska fördelas över veckor med studiestartsstöd under ett kalenderhalvår.

Alternativa lösningar

Alternativet till att föreskriva om beräkning av studiestartsstöd är att inte meddela föreskrifter på området. Utan de föreskrifter som CSN föreslår kommer närmare reglering av vad som ska gälla vid beräkning av studiestartsstöd och fribelopp att saknas. Det skulle försvåra tillämpningen av regleringarna i lag och förordning att

⁹ Ibid. sid. 50 f.

¹⁰ Prisbasbeloppet för år 2017 är 44 800 kronor, vilket medför att beloppet per vecka vid heltidsstudier uppgår till 2 128 kronor.

¹¹ Prisbasbeloppet för år 2017 är 44 800 kronor, vilket medför att fribeloppet för heltidsstudier är 71 680 kronor för ett kalenderhalvår.

¹² Prisbasbeloppet för år 2017 är 44 800 kronor, vilket medför att fribeloppet är 89 600 kronor för ett kalenderhalvår.

¹³ Prisbasbeloppet för år 2017 är 44 800 kronor, vilket medför att fribeloppet är 107 520 kronor för ett kalenderhalvår.

inte närmare föreskriva hur dessa ska tillämpas, varför detta alternativ är olämpligt. Utan närmare reglering finns även risk för att praxis för beräkning inom studiestartsstödsområdet med tiden skulle komma att skilja sig från vad som gäller inom studiemedelsområdet. Olika tillämpning skulle innebära svårigheter för sökande och andra att förstå hur stöden beräknas, och svårigheter för CSN att informera om beräkningen och att handlägga ärenden.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om beräkning av stöd förutsätter att regeringen beslutar om att CSN får rätt att meddela sådana föreskrifter.

3.3.2 Föreskrifter om studiemedel

CSN:s förslag: CSN:s föreskrifter om studiemedel ändras på så sätt att rätten att behålla ett utbetalt belopp, som är lika med eller understiger 0,25 procent av prisbasbeloppet per vecka, efter ändring tas bort.

CSN:s förslag till föreskrifter

Studiemedel får enligt bestämmelser i studiestödslagen inte lämnas, om det belopp som kan lämnas per vecka motsvarar eller är lägre än 0,25 procent av prisbasbeloppet.¹⁴ En studerande som har tillräckligt höga inkomster kan till exempel få studiemedelsbeloppet reducerat till ett belopp per vecka som understiger denna gräns. I sådana fall får inga studiemedel lämnas.

CSN har samtidigt meddelat föreskrifter som innebär att en studerande som *efter en ändring* beräknas kunna få ett belopp som motsvarar eller understiger 0,25 procent av prisbasbeloppet per vecka, ändå får behålla sådana studiemedel som redan har hunnit betalas ut.¹⁵ Det kan till exempel handla om en studerande som meddelar en ny och högre inkomst än tidigare, och som därför kommer att kunna få ett belopp som är lägre än 0,25 procent av prisbasbeloppet per vecka. CSN:s föreskrifter innebär i sådana fall att den studerande ändå får behålla de belopp som redan har hunnit betalas ut. Enligt tillämplig bestämmelse i studiestödslagen har en sådan studerande dock inte rätt till några studiemedel. Lagbestämmelsen lämnar heller inget utrymme att göra undantag. CSN:s nuvarande föreskrifter innebär därför ett otillåtet avsteg från bestämmelserna i studiestödslagen. CSN:s föreskrifter måste därför ändras.

CSN föreslår därför att regleringen, som innebär att studerande i vissa fall får behålla belopp som understiger 0,25 procent av prisbasbeloppet, ska upphävas.

Alternativa lösningar

CSN:s nuvarande föreskrifter innebär ett otillåtet avsteg från vad som följer av lag. Den aktuella regleringen måste därför upphävas. Någon annan lösning är inte möjlig.

¹⁴ 3 kap. 22 § studiestödslagen.

¹⁵ 9 kap. 7 § första stycket andra meningen [CSNFS 2001:1](#).

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN ges i 3 kap. 19 § studiestödsförordningen (2000:655) bemyndigande att meddela närmare föreskrifter om beräkning av fribelopp och reducering enligt 3 kap. 17 och 18 §§ studiestödslagen (1999:1395) samt 3 kap. 16 § i studiestödsförordningen (2000: 655) och om beräkning av veckobelopp enligt 3 kap. 11-22 §§ studiestödslagen.

3.4 Ansökan och beslut**3.4.1 Föreskrifter om studiestartsstöd***3.4.1.1 Ansökansblanketter och överföring av elektronisk ansökan*

CSN:s förslag: En studerandes ansökan om studiestartsstöd ska göras både på en manuell blankett med underskrift av den studerande och på en elektronisk blankett. Den elektroniska blanketten ska överföras av kommunen till CSN via den webbplats på internet som CSN anvisar.

Regeringens förslag till bestämmelser

Regeringens avsikt är att hanteringen av studiestartsstödet ska ske elektroniskt genom ett it-system som CSN tillhandahåller. Vidare att kommunerna ska lämna in den enskildes ansökan till CSN.¹⁶

CSN:s förslag till föreskrifter

CSN har utifrån de förslag som lämnades i promemorian Studiestartsstöd – ett nytt rekryterande studiestöd och i propositionen med samma namn byggt en webbplats för kommunens hantering av studiestartsstöd och de studerandes ansökan om studiestartsstöd.

När en kommun arbetar med att rekrytera en person till studier med studiestartsstöd erbjuder CSN:s tjänst en möjlighet för kommunhandläggare, som har erhållit behörighet, att se den personens studiestödshistorik som ett underlag till kommunens beslut i frågan om personen faller inom målgruppen. Kommunen kan därefter registrera sitt beslut om målgruppstillhörighet i tjänsten. Den studerande ska också göra sin ansökan om studiestartsstöd på plats hos kommunen i den tjänst som CSN tillhandahåller. Av tekniska orsaker kommer det inte att vara möjligt för en sökande att underteckna sin ansökan elektroniskt. Den ifyllda elektroniska ansökan måste därför skrivas ut av kommunen i pappersform och undertecknas av den sökande, varefter kommunen ska skicka in den manuellt undertecknade ansökan till CSN. Kommunen ska även överföra den elektroniska ansökan till CSN i syfte att möjliggöra en maskinell och därmed snabbare hantering av ärendet. De av CSN föreslagna föreskrifterna följer den process som utvecklats för hanteringen av studiestartsstödet.

CSN föreslår därför föreskrifter som innebär att den studerandes ansökan om studiestartsstöd ska göras både på en manuell blankett med underskrift av den

¹⁶ Prop. [2016/17:158](#) sid. 74

studerande och på en elektronisk blankett. Den elektroniska blanketten ska vidare överföras av kommunen via den webb-plats på internet som CSN-anvisar.

Alternativa lösningar

Utan de föreskrifter som CSN föreslår kommer administrationen att försvåras för CSN och oklarhet kommer att råda för den studerande och kommunerna om hur ansökan ska hanteras. Att inte meddela föreskrifter är därför inget alternativ.

Som anges ovan måste en ansökan överföras elektroniskt till CSN för att möjliggöra maskinell hantering av ärendet, samtidigt som ansökan av tekniska orsaker dessutom måste undertecknas manuellt. CSN har därför valt att föreskriva om ansökan på ovanstående sätt.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om ansökansblanketter och överföring av elektronisk ansökan förutsätter att regeringen beslutar om att CSN får rätt att meddela sådana föreskrifter.

3.4.1.2 Maximal beviljningstid

CSN:s förslag: Begreppet ”ett år i sänder” ska avse en period om högst 53 kalenderveckor, vilket motsvarar bestämmelserna i studiemedelssystemet.

CSN:s förslag till föreskrifter

Av förslaget till förordning som lämnades i promemorian om studiestartsstödet¹⁷ framgick att studiemedel skulle kunna beviljas för maximalt ett år i sänder. Vid en precisering av begreppet ”ett år i sänder” har CSN valt att föreskriva på ett sätt som helt överensstämmer med motsvarande föreskrift på studiemedlssidan. Ett år i sänder ska därför definieras som en period om högst 53 kalenderveckor i taget.

Alternativa lösningar

För att undvika oklarheter i tillämpningen av maximal beviljningstid behöver begreppet förtydligas. Det är således inte möjligt att underlåta att föreskriva om detta. Vidare har begreppet redan preciserats på exakt samma sätt i CSN:s föreskrifter om studiemedel, vilket innebär att det vore olämpligt att välja en annan innebörd av föreskrifterna om studiestöd.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN:s förslag förutsätter att regeringen beslutar om att CSN får rätt att meddela sådana föreskrifter.

3.4.1.3 Ansökan om studiestartsstöd

CSN:s förslag: Samma regler för hantering av ett tillägg till en ansökan om studiestartsstöd som för tilläggsansökningar om studiemedel införs.

¹⁷ Promemorian *Studiestartsstödet – ett nytt rekryterande studiestöd* U, 2016/02685/SF.

CSN:s förslag till föreskrift

CSN:s förslag motsvarar de föreskrifter som gäller på studiemedelssidan. Förslaget innebär att det, precis som på studiemedelsområdet, i vissa fall kommer att vara möjligt att lämna studiestartsstöd för tid som ligger tidigare än fyra veckor innan den vecka då ansökan kom in till CSN. Det gäller t.ex. när någon ansöker om ytterligare studiestartsstöd under en period som han eller hon redan har beviljats stöd för.

Alternativa lösningar

En annorlunda lösning jämfört med vad som gäller samma fråga för studiemedel vore inte hanterlig, varken för de studerande eller för handläggare vid CSN. CSN anser därför inte att det finns något alternativ till det aktuella förslaget.

3.4.1.4 Utländska medborgare

CSN:s förslag: Ett likadant regelverk som för studiemedel ska gälla för utländska medborgares ansökan om studiestartsstöd.

Regeringens förslag till bestämmelser

Regeringen anför i förarbetena att samma regler som gäller i studiestödslagen om vem som är att jämställa med en svensk medborgare och om utländska medborgares rätt till studiestöd bör gälla också i ärenden om studiestartsstöd.¹⁸

CSN:s förslag till föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om utländska medborgares ansökan om studiestartsstöd motsvarar i relevanta delar föreskrifterna om utländska medborgares ansökan om studiemedel. Utländska medborgare som ansöker om studiestartsstöd ska därför, precis som utländska medborgare som ansöker om studiemedel, i vissa situationer lämna in en särskild blankett med uppgifter om sina förhållanden. Dessa uppgifter behövs för att CSN ska kunna bedöma om en utländsk medborgare uppfyller villkoren för att kunna få stöd från Sverige.

Alternativa lösningar

En annorlunda lösning jämfört med vad som gäller samma fråga för studiemedel vore inte hanterlig, varken för handläggare vid CSN eller för de studerande. CSN anser därför inte att det finns något alternativ till det aktuella förslaget.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om utländska medborgare förutsätter att regeringen beslutar om att CSN får rätt att meddela sådana föreskrifter.

¹⁸ Prop. [2016/17:158](#), sid. 50

3.4.2 Föreskrifter om studiemedel

3.4.2.1 E-legitimation

CSN:s förslag: En ny definition av e-legitimation införs som motsvarar E-legitimationsnämndens rekommenderade text för definition av e-legitimation. E-legitimation ska därför definieras som en identitetshandling i elektronisk form, som vid elektronisk kommunikation används för legitimering eller underskrift och vars utfärdare har avtal med E-legitimationsnämnden.

CSN:s förslag till bestämmelse

CSN kräver idag e-legitimation vid underskrift av en elektronisk ansökan om studiemedel. I nuvarande föreskrifter om studiemedel hänvisas till tidigare E-nämndens vägledning (04:02) för myndigheternas användning av e-legitimationer och elektroniska underskrifter. Denna vägledning har förlorat sin aktualitet. E-legitimationsnämnden har, efter att ha tagit del av regeringens förslag till kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering¹⁹, tagit fram en ny text för definition av e-legitimation som kan användas för att ersätta tidigare hänvisningar. E-legitimationsnämndens text är särskilt avsedd att kunna användas av myndigheter som ersättning för den tidigare E-nämndens vägledning, och CSN har därför valt att föreslå denna definition som ny reglering. CSN föreslår därför, i enlighet med E-legitimationsnämndens rekommendation, att e-legitimation definieras som

- en identitetshandling i elektronisk form som vid elektronisk kommunikation används för legitimering eller underskrift och vars utfärdare har avtal med E-legitimationsnämnden.

Alternativa lösningar

CSN har övervägt att i föreskrifterna hänvisa direkt till tillämplig EU-förordning. En sådan hänvisning skulle medföra att myndigheten var tvungen acceptera e-legitimationer utfärdade i andra EU-länder under vissa förutsättningar. Emellertid kan CSN inte för närvarande och kommer heller inte att inom den närmsta tiden kunna acceptera annat än svenska e-legitimationer. En skrivning som innebär att CSN direkt ska acceptera e-legitimationer från andra EU-länder kan alltså inte efterlevas i dagsläget. Vidare finns det enligt CSN:s bedömning inget krav på att CSN i dagsläget måste acceptera en e-legitimation utfärdad i ett annat EU-land som grund för en underskrift av en ansökan om studiemedel.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN har bemyndigande genom 3 kap. 36 § studiestödsförordningen att meddela närmare föreskrifter om ansökan om studiemedel.

¹⁹ Prop. [2015/16:72](#).

3.4.2.2 Ansökan om studiemedel

CSN:s förslag: Ansökan om ytterligare studielån och studiebidrag under en beviljningsperiod skrivs ihop i en paragraf. Samtidigt förtydligas hur tilläggsansökan av studiemedel ska göras. Justeringen innebär inte någon ändring i sak.

CSN:s förslag till föreskrifter

Studiemedel får enligt bestämmelser i studiestödsförordningen lämnas för högst fyra kalenderveckor innan den kalendervecka då ansökan kom in till CSN. Den aktuella bestämmelsen medger inget undantag²⁰

CSN har samtidigt meddelat föreskrifter som innebär att studiebidrag och studielån i vissa fall får lämnas för mer än fyra veckor före den vecka då ansökan kom in till CSN.²¹ Det gäller i de fall en ny ansökan avser studiemedel under en period som studiemedel redan delvis har beviljats för, och om ansökan kommer in till CSN senast den sista dagen i denna period. Exempelvis om en studerande har studiemedel för en vår- och en hösttermin och innan höstterminens slut även lämnar in en ansökan om studiemedel för den mellanliggande sommarperioden.

CSN:s nuvarande föreskrifter är problematiska av två anledningar. *Dels* reglerar de att undantag i vissa fall ska göras från en bestämmelse i studiestödsförordningen. Detta trots att sådana undantag enligt förordningsbestämmelsen inte ska vara möjliga. *Dels* regleras i grunden samma fråga idag i två separata paragrafer i CSN:s föreskrifter och på ett otydligt sätt.

CSN anser att myndighetens nuvarande föreskrifter i sak ger önskvärda resultat och leder till en för de studerande mera följsam och enkel tillämpning. CSN föreslår därför nya föreskrifter som

- *inte* innebär en reglering i strid med bestämmelser i studiestödsförordningen,
- *i sak* leder till samma tillämpning som nuvarande bestämmelser, och som
- formuleras i en enda paragraf och på ett enklare och mera lättillgängligt sätt.

Alternativa lösningar

CSN har övervägt att helt upphäva nuvarande bestämmelser i myndighetens föreskrifter. En sådan ändring skulle innebära CSN inte längre meddelar föreskrifter som kan sägas gå utöver vad CSN får föreskriva om. En sådan lösning skulle samtidigt innebära att de studerandes möjligheter att på ett enkelt och följsamt sätt kunna komplettera en tidigare ansökan om studiemedel skulle begränsas. CSN har därför istället valt att föreskriva på ett sätt som ligger inom ramen för vad CSN kan föreskriva om, samtidigt som nuvarande tillämpning i sak kan vara oförändrad.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN har bemyndigande genom 3 kap. 36 § studiestödsförordningen att meddela närmare föreskrifter om ansökan om studiemedel.

²⁰ 3 kap. 39 § studiestödsförordningen

²¹ 15 kap. 3 och 6 § [CSNFS 2001:1](#).

3.4.2.3. Utländska medborgare

CSN:s förslag: Bestämmelsen anpassas eftersom CSN inte längre fattar tillsvidarebeslut om rätt till svenskt studiestöd. Den nya lydelsen av bestämmelsen ska ge uttryck för huvudregeln att CSN vid första ansökan om studiemedel och därefter med ett visst intervall på nytt prövar om den studerande uppfyller villkoren för rätt till svenskt studiestöd.

CSN:s förslag till föreskrifter

CSN har tidigare beviljat tillsvidarebeslut om rätt till svenskt studiestöd i vissa situationer. Med anledning av att det saknas lagstöd för en sådan hantering och med anledning av bestämmelserna om tidsbegränsade uppehållstillstånd²² meddelar CSN inte längre tillsvidarebeslut avseende rätten till svenskt studiemedel för studier i Sverige. CSN föreslår därför en justering av föreskriften om när utländska medborgare måste komplettera sin ansökan om studiemedel med uppgifter om sina förhållanden. För några kategorier av sökanden är dock prövningen ytterst summarisk, exempelvis svarar personer med permanent uppehållstillstånd, permanent uppehållsrätt eller varaktig anknytning på grund av sysselsättning bara på en enstaka fråga.²³

Viss förändring i uppbyggnaden av bestämmelsen föreslås också, men någon ändring i sak är inte avsedd.

Alternativa lösningar

En justering av föreskriften är nödvändig med anledning av ändrad bakomliggande lagstiftning och ändrad praxis vid CSN. Det är således inte möjligt att underlåta att göra en föreskriftsändring i denna del.

3.5 Utbetalning

3.5.1 Föreskrifter om studiestartsstöd

CSN:s förslag: Nya föreskrifter om utbetalning av studiestartsstöd införs som i relevanta delar motsvarar de som finns om utbetalning av studiemedel.

Regeringens förslag till bestämmelser

Av förarbetena²⁴ till den föreslagna lagen framgår att regeringen anser att studiestartsstöd ska betalas ut av CSN. Vidare föreslås att stödet, på motsvarande sätt som studiemedel, ska betalas ut månadsvis i förskott för att underlätta för den studerande att hantera levnadsomkostnader under studietiden. En förutsättning för att få den första utbetalningen av studiestartsstöd ska enligt regeringens förslag vara att den studerande har styrkt att han eller hon bedriver de studier för vilka stödet har beviljats. För att avsatta medel ska kunna användas effektivt krävs att den som

²² Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

²³ Dessa kategorier av sökanden tillfrågas om de har varit utresta från Sverige sedan det föregående tillfället de lämnade särskilda uppgifter om sina förhållanden. Om de inte har varit utresta under denna period, behöver de inte svara på fler frågor.

²⁴ Prop. 2016/17:158 sid. 76 f.

beviljats studiestartsstöd styrker att studier bedrivs relativt snart efter att studierna påbörjats. Det blir annars svårt för kommunerna att veta vilka resurser som återstår att fördela till andra och det är viktigt att resurser inte blockeras av någon som beviljats studiestartsstöd men som inte påbörjar sina studier. I förarbetena föreslås därför att en studerande inom en månad från starten av den period som studiestartsstödet avser ska styrka att studier bedrivs. Styrker den studerande inte inom en månad från studiestarten att studier bedrivs förverkas dennes rätt till studiestartsstöd. Det föreslås dock en möjlighet att göra avsteg från detta om det föreligger särskilda skäl.

CSN:s förslag till föreskrifter

CSN föreslår att nya föreskrifter om utbetalning av studiestartsstöd införs som i relevanta delar motsvarar de som finns om utbetalning av studiemedel. Avseende studiestartsstöd finns dock inte någon möjlighet att få studiestartsstöd utbetalt på annat sätt än förskottsvis varje månad om det finns särskilda skäl, som det finns för studiemedel. Det är för studiestartsstödet med andra ord inte möjligt att få en större summa utbetalt i en klumpsumma, vid ett tillfälle. De föreskrifter som reglerar möjlighet till sådan förskottsutbetalning av studiemedel, har därför inte givits någon motsvarighet i CSN:s förslag till föreskrifter om studiestartsstöd.

Alternativa lösningar

Lagstiftarens intentioner är att utbetalning ska ske månadsvis i förskott och att den första utbetalningen ska ske när den studerande har styrkt att han eller hon påbörjat sina studier, om det sker inom en månad från starten av den period som studiestartsstöd avser. Utan de föreslagna föreskrifterna saknas närmare reglering av hur utbetalning av studiestartsstödet ska gå till.

Regeringen föreslår en reglering i lag som innebär att studierna ska styrkas inom en månad. Det är därför av vikt att de studerande genast får kännedom om hur detta styrkande ska gå till rent praktiskt. Utan närmare reglering av hur den studerande ska styrka att han eller hon bedriver studier blir det betydligt svårare för de studerande att veta vad som krävs för att studiestartsstödet ska kunna betalas ut. Det är även av betydelse för kommunerna att styrkandet av studierna fungerar för de studerande, så att kommunerna får veta vilka resurser som återstår och om det finns outnyttjat stöd som istället kan utnyttjas av någon annan. Det vore således olämpligt att inte närmare reglera hur, när och under vilka förutsättningar utbetalning av studiestartsstöd får ske.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om utbetalning förutsätter att regeringen beslutar om att CSN får rätt att meddela sådana föreskrifter.

3.5.2 Föreskrifter om studiemedel

CSN:s förslag: En studieförsäkran för utlandsstudier ska innehålla en försäkran av den studerande att denne har för avsikt att studera samt, vid vissa tidpunkter, läroanstaltens intygande om registrering. Utöver dessa tidpunkter kan CSN begära ett intygande av läroanstalten om det finns behov av det. Enligt praxis krävs sådant intygande bl.a. om de studerande tidigare har vilselett CSN och om vilseledandet har lett till ett felaktigt beslut att bevilja studiemedel för utlandsstudier. Denna praxis ska framgå av myndighetens allmänna råd.

Det allmänna rådet till 9 § andra stycket i CSN:s föreskrifter om studiemedel ska därför ändras på så sätt att det förtydligas när det kan anses finnas behov av att ställa krav på läroanstaltens intygande vid studieförsäkran.

CSN:s förslag till föreskrifter

Avseende CSN:s föreskrifter om utbetalning av studiemedel föreslås vissa språkliga förtydliganden för att underlätta förståelsen. Dessa ändringar innebär inga ändringar i sak, mot vad som gäller idag.

Studiemedel får betalas ut först när det är styrkt att den studerande bedriver de studier för vilka studiemedel har beviljats. CSN har därför föreskrivit om att de studerande ska lämna in en studieförsäkran innan en utbetalning av studiemedel kan göras. Reglerna för studieförsäkran för studier i Sverige och för utlandsstudier skiljer sig åt. För att underlätta för studerande vid utlandsstudier, som kan ha höga inledande kostnader och kan ha behov av en större förskottsutbetalning innan de faktiskt registrerat sig och påbörjat sina studier har CSN en något generösare tillämpning, av hur den studerande ska styrka att de bedriver studier. Exempelvis krävs normalt inte något intygande från läroanstalten om att den studerande har påbörjat sina studier, för att studiemedel ska kunna betalas ut för den första studiestödsperioden under en beviljningsperiod.²⁵ CSN har samtidigt meddelat allmänna råd om när det i vissa fall ändå kan finnas behov av att ställa krav på läroanstaltens intygande.²⁶ Det allmänna rådet återger dock inte till fullo aktuell praxis hos CSN. CSN föreslår därför att det allmänna rådet justeras så att myndighetens nuvarande praxis tydliggörs för studerande och allmänhet.

CSN har uppmärksammat ärenden där studerande har ansökt om och beviljats studiemedel för utlandsstudier. Vid kontroll med läroanstalterna har det dock visat sig att de antagningsbesked som de studerande har skickat in till CSN har varit förfalskade. CSN har därför ändrat besluten och avslagit ansökningarna. De studerande återkommer därefter med en ny ansökan om studiemedel för utlandsstudier. I de fallen konstateras att de studerande uppvisar en historia av att ansöka om studiemedel för studier som de inte har för avsikt att påbörja. Det bör i anledning härav vara påkallat att säkerställa, genom kontroll vid läroanstalten, att studierna faktiskt påbörjas innan något studiemedel betalas ut. CSN har i praktiken i

²⁵ Av 16 kap. 9 § andra stycket [CSNES 2001:1](#) framgår att en studieförsäkran avseende den första, tredje och femte studiestödsperioden i en beviljningsperiod ska innehålla läroanstaltens intygande endast om det finns behov av det.

²⁶ Allmänna råd till 16 kap. 9 § andra stycket [CSFS 2001:1](#).

sådana fall därför bedömt att det finns behov att ställa krav på läroanstaltens intygande om studier, innan någon utbetalning kan ske. Genom ett tillägg till det allmänna rådet förtydligas CSN praxis. CSN föreslår därför att det av det allmänna rådet ska framgå att CSN anser att det bör ställas ett krav på registrering innan utbetalning om en studerande tidigare har

1. fått studiemedel för utlandsstudier felaktigt eller med för högt belopp på grund av att studierna har avbrutits eller aldrig påbörjats, eller om den studerande på annat sätt har orsakat en sådan utbetalning, *eller*
2. vilselett CSN och om vilseledandet har lett till ett felaktigt beslut att bevilja studiemedel för utlandsstudier.

Vidare föreslås en mindre justering av 16 kap. 12 § i CSN:s föreskrifter om studiemedel. CSN anser att uttrycket icke-utbetalad är olyckligt och bör ersättas, varför en språklig omarbetning gjorts av den aktuella föreskriften. Ändringen innebär ingen skillnad i sak, mot de bestämmelser som gäller redan idag.

Alternativa lösningar

Den föreslagna ändringen innebär bland annat ett förtydligande av den praxis som redan tillämpas av CSN. Det vore således olämpligt att inte förtydliga denna praxis i CSN:s föreskrifter och allmänna råd.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN ges i 3 kap. 39 § studiestödsförordningen bemyndigande att meddela närmare föreskrifter om utbetalning av studiemedel.

3.6 Kommunala resursramar och omfördelning av medel – föreskrifter om studiestartsstöd

3.6.1 Fastställande av kommuns resursram

CSN:s förslag: En kommuns resursram för ett kommande år ska enligt regeringens förslag fastställas med utgångspunkt i kommunens andel av alla arbetslösa.

CSN föreslår att kommunens andel arbetslösa enligt ovanstående avgränsning beräknas utifrån ett genomsnitt under den tolv månadersperiod som föregår den 1 december året dessförinnan.

CSN föreslår vidare att CSN senast den 31 december varje år ska underrätta de kommuner som anmält att de vill använda studiestartsstöd i sitt rekryterande arbete om vilken andel av den totala resursramen som har fastställts för respektive kommun.

Regeringens förslag till bestämmelser

Av förarbetena²⁷ till den föreslagna lagen om studiestartsstöd framgår att de för studiestartsstöd avsatta medlen bör fördelas till kommunerna enligt en särskild fördelningsnyckel, som bestäms av regeringen. Vidare anges att CSN bör beräkna respektive kommuns resursram med utgångspunkt i fördelningsnyckeln. Av promemorian²⁸ kan utläsas att avsikten var att tilldelningen till varje kommun ska grunda sig på kommunens andel av samtliga arbetslösa som uppfyller vissa villkor.

Den totala resursramen ska fördelas mellan de kommuner som anmält att de vill använda studiestartsstödet i sitt rekryterande arbete, se nedan avsnitt 3.6.2.

CSN:s förslag till föreskrifter

CSN föreslår att andelen arbetslösa som ligger till grund för fördelningen av resursram för ett visst år ska beräknas utifrån ett genomsnitt av kommunens arbetslösa under den tolv månadersperiod som föregår den 1 december året dessförinnan. CSN anser att det finns ett behov av att på detta sätt ytterligare definiera den grupp som ska ingå i underlaget för beräkningen av antalet arbetslösa i en kommun. Genom att precisera perioden för vilken underlaget ska tas fram blir det tydligt för den myndighet, som utses att tillhandahålla CSN denna statistik, vad som gäller. Likaså ger en genomsnittsberäkning ett tillförlitligt underlag för beräkningen av antalet arbetslösa.

CSN ska beräkna den andel av den totala resursramen som har fastställts för respektive kommun och meddela kommunen denna, men myndigheten kommer givetvis att lämna uppgifter om andelen även i faktiskt belopp i kronor.

CSN gör bedömningen att det i föreskrifterna även bör fastställas ett datum för när myndigheten senast måste underrätta deltagande kommuner vilken andel som tilldelats dem. Kommunerna behöver rimligen information inför kommande år om vilken budget som tilldelas dem, samtidigt som det ligger i en kommuns intresse att den så sent som möjligt bereds tillfälle att anmäla att den vill använda stödet.

Alternativa lösningar

Om CSN skulle underlåta att föreskriva ytterligare om begränsningar för underlaget för fördelning av resursramen skulle det vara oklart för den myndighet som bistår CSN i denna del vilket underlag som ska tas fram. Underlaget skulle också kunna variera på ett oacceptabelt sätt. CSN anser därför inte att det är ett alternativ att underlåta att reglera i denna del. Tillämpningen av något annat än en genomsnittsberäkning som underlag kan enligt CSN:s mening resultera i oacceptabla skillnader vid beräkningen. Ett underlag som utgår från en årsbasis så nära in på faktisk period som ska erhålla stödet ger också det mest rättvisa fördelningsunderlaget. En senare tidsperiod är inte möjlig att utgå från och en tidigare period skulle ge en sämre bild av det faktiska läget inför kommande år.

²⁷ Prop. [2016/17:158](#) sid. 95 f

²⁸ [Studiestartsstöd – ett nytt rekryterande studiestöd, U 2016/02685/SF, sid. 55](#)

I syfte att så många kommuner som möjligt ska beredas tillfälle att delta i studiestartsstödet har CSN valt att sätta ett så sent datum som möjligt för fördelning inför kommande år. Ett tidigare datum skulle innebära att sista dag för anmälan också skulle behöva tidigareläggas. Det skulle kunna resultera i att färre kommuner hinner anmäla sitt intresse av att använda studiestartsstödet i sitt rekryterande arbete.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om fastställande kommuns resursram förutsätter att regeringen beslutar om att CSN får rätt att meddela sådana föreskrifter.

3.6.2 Anmälan och avanmälan till CSN

CSN:s förslag: En kommuns anmälan om önskemål att använda studiestartsstöd i sin rekryterande verksamhet ska lämnas till CSN senast vecka 49 året innan det år kommunen vill börja använda studiestartsstödet.

På motsvarande sätt måste en kommun meddela CSN i god tid att kommunen inte längre vill använda studiestartsstödet i sin verksamhet. CSN föreslår att en sådan avanmälan ska göras i mycket god tid, senast vecka 49 minst ett år före det år kommunen vill sluta använda studiestartsstödet.

Regeringens förslag till bestämmelser

Huruvida en kommun vill använda studiestartsstödet eller inte har betydelse för resursramens fördelning. Av förarbetena till lag om studiestartsstöd framgår att eftersom studiestartsstöd är frivilligt för kommunen bör varje kommun som önskar använda sig av stödet i sitt rekryterande arbete anmäla detta till CSN. Vidare anges att CSN bör få meddela ytterligare föreskrifter om anmälan.²⁹

CSN:s förslag till föreskrifter

CSN har beslutat att en kommun ska anmäla sitt önskemål om att använda studiestartsstödet i sin rekryterande verksamhet genom att underteckna ett avtal med CSN. Genom avtalet ansluts kommunen till de elektroniska tjänster som CSN tillhandahåller för handläggning av studiestartsstödet.

CSN föreslår att en kommun måste anmäla sig senast vecka 49 året innan det år kommunen vill börja använda stödet. Eftersom ett fast datum kan infalla under vilken veckodag som helst har CSN valt att ange en specifik vecka. CSN har även valt att ha ett så sent datum som möjligt för anmälan, eftersom kommunerna sannolikt ofta måste besluta om utrymme för utökad satsning på vägledning i sin budget för kommande år, innan de kan ansöka om att delta i studiestartsstödet. Datum för anmälan bör därför ligga så sent som möjligt.

Som anges ovan är regeringens avsikt att studiestartsstödet ska vara ett frivilligt verktyg för kommunerna att använda i sin rekryterande verksamhet. Genom ett anmälningsförfarande säkerställs också att de för satsningen avsatta medlen kommer de kommuner som är intresserade av stödet till godo. En kommun som

²⁹ Prop. [2016/17:158](#) sid. 95

har anmält sin önskan att använda stödet ska av administrativa orsaker inte behöva anmäla sitt intresse på nytt³⁰. Med beaktande av detta utgår CSN från att kommuner även bör ha en möjlighet att avanmäla sig från användning, när kommunen inte längre önskar använda studiestartsstödet i sin rekryterande verksamhet. Under förutsättning att CSN ges erforderligt bemyndigande i denna del föreslår således CSN att en kommuns avanmälan ska meddelas till CSN på det sätt som CSN bestämmer. Sannolikt kommer CSN att ta fram en blankett för ett avanmälningsförfarande.

CSN föreslår att en avanmälan ska lämnas in till CSN senast vecka 49 minst ett år före det år kommunen vill sluta använda studiestartsstödet, exempelvis måste kommuner anmäla senast vecka 49 år 2018 att de inte längre vill använda sig av studiestartsstöd från och med år 2020. Sökande från en kommun kan redan ha beviljats stöd för studier som pågår nästföljande år. Av denna anledning kan en kommun inte avanmäla sitt deltagande i studiestartsstödet alltför nära inpå ett nytt kalenderår. Av administrativa skäl har CSN valt att lägga även sista avanmälningsdag till vecka 49.

Alternativa lösningar

Eftersom resursfördelningen fastställs för ett år i taget utifrån hur många kommuner som vill använda stödet måste det fastställas i föreskrift när anmälan senast måste göras. Att inte föreskriva därom är därför inte något alternativ. Ett tidigare datum än vad CSN valt medför att kommuner har kortare tid på sig att anmäla sig, vilket torde vara ett sämre alternativ för kommunerna. CSN har därför valt en så sen tidpunkt för anmälan som möjligt.

På samma sätt måste CSN inför resursfördelning veta vilka kommuner som inte längre vill använda studiestartsstödet. Som anges ovan kan dock studiestartsstöd ha beviljats för sökande från en kommun i förväg, varför avanmälan måste göras minst ett år i förväg. CSN har bedömt att det bästa för kommuner även i denna del är att göra sin avanmälan så sent som möjligt. En tidigare tidpunkt skulle minska en kommuns handlingsutrymme.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om anmälan och avanmälan förutsätter att regeringen beslutar om att CSN får rätt att meddela sådana föreskrifter.

³⁰ Ibid. sid. 95.

3.6.3 Omfördelning av medel

CSN:s förslag: CSN ska senast den 31 december varje år omfördela medel till de kommuner som anmält till CSN att de vill använda studiestartsstödet i sin rekryterande verksamhet. Omfördelningen görs inför nästkommande år.

CSN ska även årligen senast den 31 mars skicka en förfrågan till kommunerna om önskemål om omfördelning. En kommun som önskar sådan omfördelning ska anmäla det till CSN senast den 30 april. Det gäller dels kommuner som bedömer att kommunens fastställda andel av medlen inte kommer att utnyttjas helt och därmed kan ställa delar av andelen till förfogande för andra kommuner, dels kommuner som bedömer att fler kan rekryteras till studier med studiestartsstöd än vad kommunens andel av fastställda medel medger.

Kommunens anmälan om omfördelning ska innehålla uppgift om storleken på de medel som kommunen önskar omfördelade.

Därefter ska CSN senast den 31 maj varje år underrätta kommuner som anmält önskemål om omfördelning om hur medel har omfördelats.

Regeringens förslag till bestämmelser

Av förarbetena³¹ framgår att regeringens avsikt är att om en kommun inte vill använda sig av stödet bör medel kunna omfördelas till andra kommuner. På så sätt säkerställs att resurser inte binds upp utan endast fördelas ut till intresserade kommuner.

CSN:s förslag till föreskrifter

I och med att kommuner kan anmäla sin önskan att använda sig av studiestartsstödet senast vecka 49 (se avsnitt 3.6.2 ovan), kan omfördelning inför nästkommande år göras först därefter. CSN har bedömt att omfördelningen bör ske senast 31 december i anslutning till att CSN meddelar respektive kommun vilken resursram kommunen har att röra sig med (se avsnitt 3.6.1 ovan).

CSN kommer även att göra en omfördelning av budgeten under våren. CSN ska senast den 31 mars varje år fråga kommunerna om de har önskemål om omfördelning av medel. En kommun som anmält önskan om att använda studiestartsstödet i sin rekryterande verksamhet, men som under våren av olika skäl förutser att hela kommunens andel av resursramen inte kommer att utnyttjas, kan senast den 30 april meddela CSN att kommunen vill tillgängliggöra medel för CSN:s omfördelning. Kommunen ska även meddela hur stor del av kommunens resursram som ställs till förfogande för omfördelning. På samma sätt kan en kommun, som redan under våren gör bedömningen att kommunen skulle kunna använda ännu mer medel i sitt rekryterande arbete, anmäla önskemål om ytterligare tilldelning. Även sådan anmälan ska innehålla uppgift om hur mycket mer medel som kommunen önskar i tilldelningen och anmälan ska göras senast den 30 april.

³¹ Ibid. sid. 96.

Därefter ska CSN senast den 31 maj meddela de kommuner, som anmält önskemål om omfördelning, hur medel har fördelats.

Alternativa lösningar

Omfördelning skulle kunna göras vid senare datum än vad CSN föreslagit. Emellertid skulle syftet med omfördelning inte kunna uppfyllas om kommuner inte fick tillgång till ytterligare medel förrän så sent att sökande inte hann rekryteras till studier inför hösten. Om å andra sidan en kommun vore tvungen att informera CSN om huruvida kommunen räknar med att ha överskjutande medel ännu tidigare än under april månad, skulle fler kommuner befinna sig i osäkerhet avseende om de kommer att utnyttja hela sin tilldelade andel eller ej. Sådan osäkerhet skulle förmodligen resultera i att färre kommuner vågade ställa outnyttjade medel till förfogande för omfördelning.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om omfördelning av medel förutsätter att regeringen beslutar om att CSN får rätt att meddela sådana föreskrifter.

3.7 Uppföljning och utvärdering – föreskrifter om studiestartsstöd

CSN:s förslag: Kommunen ska dokumentera uppgifter om sitt rekryteringsarbete. Dokumentationen ska innehålla information om rekrytering har ägt rum på individuell nivå och även omfatta uppgift om organisationer som kommunen samverkar med i samband med rekryteringen. Vidare ska dokumentationen innehålla information om huruvida vägledningssamtal har hållits, om det finns en individuell studieplan i det aktuella ärendet, utbildningens inriktning, om utbildningen har koppling till ett lokalt eller regionalt bristyrkesområde och information om den sökandes utbildningsbakgrund.

Ovanstående uppgifter ska överföras till CSN i samband med att den sökandes ansökan förs över till CSN.

Kommunen ska även på individuell nivå dokumentera om uppföljningssamtal har hållits med den studerande. Sådana uppgifter ska på det sätt och vid den tidpunkt CSN bestämmer överföras till CSN.

Regeringens förslag till bestämmelser

Med beaktande av den stora satsning på att rekrytera individer med stora utbildningsbehov till studier som studiestartsstödet innebär, anför regeringen i förarbetena att det noggrant bör följas hur satsningen fortlöper och om stödet får avsedda effekter. Denna uppföljning ska göras av CSN.³²

I förarbetena³³ påtalas även vikten av att uppföljningssamtal hålls med den studerande. De individer som rekryteras till studier med hjälp av studiestartsstödet kommer att vara personer som har kort utbildning och som är studieovana. Det är

³² Ibid. sid. 97 ff.

³³ Ibid. sid. 98 f.

därför viktigt att de studerande får extra stöd i sina studier och ett sådant stöd kan vara att kommunen under studietiden håller ett uppföljningssamtal med de studerande. Regeringen har valt att inte ställa krav på de kommuner, som väljer att använda studiestartsstödet i sin rekryterande verksamhet, att hålla uppföljningssamtal, men anger att CSN i sin uppföljning särskilt bör undersöka om kommunerna har hållit uppföljningssamtal.

CSN:s förslag till föreskrifter

För att säkerställa att CSN får den information som myndigheten behöver i denna del har CSN valt att föreskriva om vilka uppgifter om sitt rekryteringsarbete som kommunerna ska överlämna till CSN. Vid utformningen av vilka frågor som kommunen ska svara på har CSN utgått från vad som angavs i promemorian.³⁴

I syfte att underlätta kommunernas hantering av studiestartsstödsärendena har CSN valt att utforma frågorna som kryss-frågor, där bara det viktigaste efterfrågas. CSN bedömer att ifyllandet av uppgifterna tar maximalt två minuter per ärende. Avsikten är att minimera den tid som respektive handläggare behöver avsätta till denna del av hanteringen, samtidigt som en lämplig nivå upprätthålls på informationsinsamlingen.

För att underlätta överföringen av uppgifter om kommunernas rekryteringsarbete till CSN, och samtidigt säkerställa att de efterfrågade uppgifterna verkligen lämnas, ska uppgifterna lämnas till CSN i samband med att den sökandes ansökan överförs elektroniskt till CSN från kommunen. Överföringen ska göras i samma webbaserade tjänst som hanterar den sökandes ansökan om studiestartsstöd.

CSN föreslår att kommuner ska dokumentera om uppföljningssamtal har hållits med den studerande på individuell nivå. Överföring av sådana uppgifter ska göras på det sätt och vid den tidpunkt som CSN bestämmer.

Alternativa lösningar

För att säkerställa att CSN erhåller uppgifter som kan användas för statistisk uppföljning är en föreskrift om vilka uppgifter som ska samlas in nödvändig. Färre eller mindre omfattande frågor än vad CSN valt skulle ge ett sämre stöd för uppföljning, samtidigt som mer ingående och omfattande frågor inte skulle ge så pass mycket mer information att det skulle uppväga det merarbete för kommunhandläggarna som skulle uppstå, med en ökad risk att frågorna inte alls besvaras. CSN har därför gjort en avvägning som enligt CSN:s bedömning resulterar i en lämplig utformning av förfrågningsunderlag och ett smidigt sätt att överföra uppgifterna till CSN.

CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN:s förslag till föreskrifter om uppföljning och utvärdering förutsätter att regeringen beslutar om att CSN får rätt att meddela sådana föreskrifter.

³⁴ [Promemorian Studiestartsstöd – ett nytt rekryterande studiestöd, U 2016/02685/SE, sid. 77.](#)

3.8 Övriga bestämmelser

CSN:s förslag: Kapitlet med definitioner i föreskrifter om studiemedel ändras så att definierade begrepp återfinns i bokstavsordning. Begreppet studiestartsstöd införs. Begreppen beviljningsperiod, studiestödsperiod och senaste beviljningsperiod ändras för att även omfatta studiestartsstöd.

I CSN:s förslag till nya föreskrifter om studiestartsstöd införs samma definitioner som i föreskrifter om studiemedel.

I föreskrifter om studiemedel justeras en bestämmelse språkligt i kapitlet som avser utbildning. Vidare ändras en hänvisning till förordning i ett allmänt råd.

I kapitel om studietakt i föreskrifter om studiemedel har omfattande strukturella ändringar samt ändrad rubriksättning gjorts. Förslag till nya föreskrifter om studiestartsstöd motsvarar föreskrifterna om studiemedel i relevanta delar.

I kapitlet med bestämmelser om inkomstprövning i föreskrifter om studiemedel har begreppet överskott i inkomstslaget tjänst ersatt begreppet inkomst av tjänst. Vidare har ett nytt allmänt råd införts. Förslag till nya föreskrifter om studiestartsstöd motsvarar föreskrifterna om studiemedel i relevanta delar.

I föreskrifter om uppgiftsskyldighet för den studerande och för läroanstalter i föreskrifter om studiemedel har kapitelrubrikerna ändrats språkligt. Ytterligare språkliga ändringar har gjorts i båda kapitlen, ändringarna avser dock inte några ändringar i sak. CSN:s förslag till föreskrifter om studiestartsstöd motsvarar föreskrifterna om studiemedel i relevanta delar.

CSN:s förslag till ändrade föreskrifter om studiemedel avseende studietakt avser att ge kapitlet en mer logisk ordning och innehåller inga ändringar i sak. Den nya ordningen och rubriksättningen har också en tydligare koppling till det bemyndigande CSN har att meddela föreskrifter inom detta område.

I CSN:s förslag till ändrade föreskrifter om inkomstprövning i föreskrifter om studiemedel har begreppet överskott av inkomstslaget tjänst ersatt det vidare begreppet inkomst av tjänst för att tydliggöra och precisera att det enbart är överskott i inkomstslaget tjänst som avses.

Överklagandenämnden för studiestöd (ÖKS) har i ett avgörande fastslagit hur överskott i inkomstslagen näringsverksamhet och kapital ska fördelas per kalenderhalvår. CSN har därför infört ett nytt allmänt råd som återspeglar denna praxis.

4. Vilka berörs av ändringarna?

Regeringen har i förarbetena uppgett att ca 15 000 – 20 000 personer med stora utbildningsbehov årligen kommer att rekryteras till utbildning med studiestartsstöd.

Under 2016 hade sammanlagt 471 000 personer studiemedel. 22 000 av dem som hade studiemedel studerade på grundskolenivå, 109 000 på gymnasial nivå och

340 000 på eftergymnasial nivå. 74 000 studerade på komvux och 18 600 vid en folkhögskola.³⁵

Per den 18 maj 2017 har 187 kommuner av totalt 290 kommuner anmält till CSN att de vill använda studiestartsstödet i sitt rekryterande arbete.

5. Kostnadmässiga och andra effekter

5.1 Arbetsökande – föreskrifter om studiestartsstöd

CSN föreslår att endast den som har gjort ett uppehåll i sina studier under minst sex månader på nytt ska behöva uppfylla kravet på sex månaders arbetslöshet, när han eller hon återkommer med en ny ansökan om studiestartsstöd för återupptagna studier. Den som på grund av sjukdom eller liknande omständigheter har gjort ett uppehåll i sina studier under minst sex månader, ska dock anses uppfylla kravet på arbetslöshet även vid en ny ansökan om studiestartsstöd för återupptagna studier.

5.1.1 Konsekvenser för de studerande

CSN:s förslag innebär att den som varit anmäld som arbetsökande hos Arbetsförmedlingen innan studiestarten och som bedriver studier sammanhängande, kommer att kunna få nytt studiestartsstöd för fortsatta studier. Förslaget innebär vidare att även den som efter studiestarten har gjort ett längre studieuppehåll på grund av sjukdom eller liknande omständighet, kommer att kunna få studiestartsstöd för fortsatta studier efter studieuppehållet. Den som på eget initiativ gör ett längre studieuppehåll måste däremot vara anmäld hos Arbetsförmedlingen, för att kunna komma ifråga för nytt studiestartsstöd om studierna senare skulle återupptas.

Endast 31 procent av dem idag som ansöker om studiemedel för studier på komvux beviljas stöd under mer än 20 veckor vid ett och samma tillfälle. 69 procent av studiemedelstagarna måste alltså lämna in en ny ansökan vid fortsatta studier, om studierna kommer att pågå under mer än 20 veckor. En ansökan om studiestartsstöd kommer att göras på plats hos kommunen, ofta med tillgång till stöd av studie- och yrkesvägledare eller annan kommunpersonal. Det är därför inte säkert att studiestartsstödstagare kommer att uppvisa samma låga frekvens av längre beslut som studiemedelstagare. Klart är dock att det utan CSN:s förslag till föreskrifter skulle finnas en överhängande risk att ett stort antal personer med studiestartsstöd, inte skulle kunna få mer studiestartsstöd för fortsatta studier.

CSN har inte tillgång till någon statistik som visar på förekomsten av studieuppehåll om minst sex månader och därefter återupptagna studier vid komvux och folkhögskolor. CSN kan därför inte uttala sig om den förväntade andelen studerande, som kommer att behöva uppvisa en ny sexmånadersperiod med inskrivning hos Arbetsförmedlingen för att kunna komma ifråga för studiestartsstöd för återupptagna studier.

³⁵ [Studiöstödet 2016](#), CSN rapport 2017:2, sid 33-37.

5.1.2 Konsekvenser för kommuner

CSN:s förslag underlättar för kommunerna i deras rekryterande arbete, eftersom förslaget innebär att sökande som ansöker om studiestartsstöd för fortsatta studier i större utsträckning kommer att ha rätt till stödet. Den föreslagna gränsen, studieuppehåll under längre tid än sex månader, innebär samtidigt att kommunerna vid rekryteringen måste vara uppmärksamma på om den sökande har haft studiestartsstöd för en längre tid sedan. Detta eftersom ett längre uppehåll kan medföra krav på ny period om sex månaders inskrivning vid Arbetsförmedlingen.

5.1.3 Konsekvenser för CSN

CSN:s förslag till villkor kan till stora delar provas helt maskinellt hos myndigheten. Endast vid längre studieuppehåll, när den sökande hänvisar till att uppehållet berott på omständigheter utanför hans eller hennes kontroll, kommer ansökan att behöva provas av handläggare hos CSN.

5.1.4 Kostnadmässiga effekter

Utan CSN:s förslag till föreskrifter, finns risk för att ett stort antal personer som har haft studiestartsstöd under en period, inte skulle kunna få mer studiestartsstöd vid fortsatta studier. Anslaget för studiestartsstöd är dock begränsat. Utan CSN:s förslag till föreskrifter, skulle kommunerna istället kunna rekrytera andra personer till studier. CSN förslag får därför anses vara kostnadsneutralt. CSN:s förslag innebär endast att personer som påbörjat studier med studiestartsstöd och som läser sammanhängande kommer att kunna fortsätta studera med studiestartsstöd, snarare än att stödet lämnas till helt nya studerande.

5.2 Studieresultat

Studiestartsstöd är ett mycket generöst stöd som syftar till att rekrytera arbetslösa till studier. Vid första ansökan om studiestartsstöd provas inte tidigare studieresultat. Den studerande får en möjlighet till omstart, utan att eventuella tidigare avbrutna studier ska vägas in i beslutet. Eftersom stödet är så generöst krävs dock en viss motprestation efter en tid i studier. Vid nästa ansökan ställs därför ett krav på prövning av studieresultat, från föregående beviljningsperiod.

5.2.1 Konsekvenser för de studerande

CSN föreslår avseende prövningen av studieresultat att samma krav på studieresultat ska gälla för en studerande som bedrivit studier med studiestartsstöd, som för en studerande som har bedrivit studier med studiemedel. Det gör att det blir tydligt och överskådligt för de studerande vilka regler som gäller oavsett om de har studiestartsstöd eller studiemedel. Det blir även tydligt vad som gäller när en studerande går från att ha haft studiestartsstöd till att ha studiemedel, när det är samma regler som gäller.

CSN:s förslag till föreskrifter möjliggör även prövning av studieresultat för perioder där den studerande bedrivit studier med såväl studiestartsstöd som studiemedel parallellt. Förslaget innebär att de studerande ska redovisa studieresultat som motsvarar det åtagande som dessa stöd sammanlagt har lämnats för.

5.2.2 Konsekvenser för kommuner

CSN:s förslag om prövning av studieresultat medför att personer som beviljats studiestartsstöd under en period måste uppvisa studieresultat efter en tid. Personer som av olika anledningar inte kan uppvisa studieresultat får inte fortsatt studiestartsstöd. Kommunerna har då möjlighet att istället fördela medel till studerande som har bättre förutsättningar att nyttja stödet på ett framgångsrikt sätt.

5.2.3 Konsekvenser för CSN

CSN:s förslag till prövning av studieresultat motsvarar i huvudsak de som redan finns för studiemedel. CSN har därför god kännedom om regelverket. Gemensamma regler för studiestartsstöds- och studiemedelstagare innebär vidare att frågan om den sökande uppfyller kraven på studieresultat även för sökande som har haft studiestartsstöd till stora delar kan provas maskinellt hos myndigheten.

5.2.4 Kostnadmässiga effekter

CSN:s förslag till föreskrifter innebär att det tydliggörs exakt vilka studieresultat den sökande ska ha uppnått för att kunna komma ifråga för nytt studiestartsstöd eller nya studiemedel. Andra krav på studieresultat skulle visserligen innebära att fler, eller färre, av dem som tidigare har haft studiestartsstöd skulle kunna få nytt studiestöd. Studiestartsstöd är dock ett ramat anslag. I den mån *fler* studerade som har haft studiestartsstöd skulle kunna få fortsatt studiestartsstöd, kommer nya sökande att nekas stödet. I den mån *färre* studerade skulle kunna få fortsatt studiestartsstöd, kommer istället nya sökande att kunna få stödet. Antalet utbildningsplatser vid komvux och folkhögskolor är på samma sätt begränsat. Fler respektive färre studerande som kan beviljas fortsatta studiemedel och fortsätta att studera innebär samtidigt att andra studerande kommer att nekas en utbildningsplats, respektive få en utbildningsplats och kunna ansöka om studiemedel. CSN:s förslag till föreskrifter får därmed anses vara kostnadsneutralt. Utflödet av studiestartsstöd respektive studiemedel kan med andra ord förväntas vara detsamma, oavsett vilka exakta krav på studieresultat CSN föreskriver om.

5.3 Beräkning av stöd

5.3.1 Konsekvenser för de studerande

Föreskrifter om studiestartsstöd: CSN:s förslag till föreskrifter innebär en närmare reglering av vad som gäller vid beräkning och reducering av stöd. Föreskrifterna förtydligar för de studerande exempelvis på vilket sätt beräkning av stöd sker för den som studerar med olika studietakt under ett kalenderhalvår samt avrundningsregler. De föreslagna föreskrifterna klargör även hur reducering av studiestartsstödsbelopp ska fördelas under kalenderhalvåret. Bestämmelserna återspeglar vad som gäller för studerande med studiemedel, vilket bör underlätta en senare övergång till studiemedelssystemet för studerande som har studiestartsstöd.

Föreskrifter om studiemedel: CSN:s förslag innebär en ändring av en nuvarande reglering som innebär att studerande i vissa fall kan få behålla belopp som understiger 0,25 procent av prisbasbeloppet. Denna reglering står i strid med studiestödslagen och måste därför ändras. Studerande kommer fortsättningsvis

således inte att få behålla belopp som motsvarar eller understiger 0,25 procent av prisbasbeloppet. Statistik från 2016 visar att 268 studerande fått behålla utbetalda belopp som understigit 0,25 procent av prisbasbeloppet med stöd av den bestämmelse som CSN upphäver.³⁶ Efter föreskriftsändringen kommer det inte längre vara möjligt att fatta sådana beslut. De 268 studerande som har fått behålla studiemedel har fått behålla mindre än 113 kronor per vecka. De veckor de har fått behålla har samtidigt belastat det totala antalet veckor som de kan få studiemedel för. Om studiemedlen för dessa veckor istället återkrävs, kan den studerande återkomma och använda veckorna vid ett senare tillfälle. För de 268 studerande kan det sannolikt oftare vara mera fördelaktigt att betala tillbaka som mest 112 kronor per vecka, för att på så sätt frigöra veckor med fullt studiemedel som kan användas vid ett senare tillfälle.

5.3.2 Konsekvenser för kommuner

CSN bedömer inte att myndighetens förslag om beräkning av stöd har någon påverkan på kommunernas arbete. Att föreskrifter om beräkning av studiestartsstöd i relevanta delar överensstämmer med nuvarande föreskrifter om studiemedel bör däremot underlätta arbetet med att lämna information om studiefinansiering vid kommunernas rekrytering och studier och yrkesvägledning.

5.3.3 Konsekvenser för CSN

Föreskrifter om studiestartsstöd: Förslaget till nya föreskrifter följer i relevanta delar de som finns för studiemedel. Reglerna är således väl kända och inarbetade för CSN vilket säkerställer att myndighetens medarbetare kan lämna korrekt information till sökande och andra, samtidigt som en snabb och effektiv administration underlättas.

Föreskrifter om studiemedel: Förslaget innebär en ny rutin för hantering av rätten att behålla ett utbetalt belopp som motsvarar eller understiger 0,25 procent av prisbasbeloppet. Den nuvarande hanteringen av dessa ärenden sker till stor del genom manuell handläggning. Efter ändringen kommer istället dessa ärenden att kunna hanteras maskinellt.

5.3.4 Kostnadsmässiga effekter

Regeringen har uttalat att ett nytt studiestartsstöd så långt möjligt bör utformas med studiemedelssystemet som förebild.³⁷ CSN:s förslag till föreskrifter om beräkning av studiestartsstöd överensstämmer i relevanta delar med vad som gäller inom studiemedelssystemet. CSN förslag till föreskrifter ligger därför i linje med de intentioner regeringen har uttryckt för stödet. CSN:s förslag till föreskrifter har därför inte några självständiga kostnadsmässiga konsekvenser.

Förslaget till ändring av föreskrifter för studiemedel innebär att en studerande som efter en ändring beräknas kunna få ett belopp som motsvarar eller understiger 0,25 procent av prisbasbeloppet per vecka, inte längre får behålla detta belopp. Redan utbetalt belopp kan då bli föremål för återkrav.

³⁶ Källa; CSN 2017-05-18.

³⁷ Prop. [2016/17:158](#), sid. 33.

5.4 Ansökan och beslut

5.4.1 Konsekvenser för de studerande

Föreskrifter om studiestartsstöd: CSN:s förslag till föreskrifter om ansökan och beslut innebär att den studerande måste underteckna en blankett manuellt, samtidigt som en elektronisk blankett överförs via internet. Den föreslagna lösningen är nödvändig av tekniska orsaker. Användningen av den digitala plattformen genom kommunen innebär att den studerande kan få hjälp av kommunens handläggare med ifyllande av ansökanshandlingen. I och med att den elektroniska blanketten överförs digitalt till CSN kommer ansökan att behandlas maskinellt, vilket bidrar till en snabbare handläggning.

I övriga delar överensstämmer de föreslagna bestämmelserna med vad som gäller för studiemedel. Genom att välja samma lösningar i föreskrifterna underlättas för de studerande vid en övergång till studiemedelssystemet och större överblickbarhet uppnås.

Föreskrifter om studiemedel: De ändrade föreskrifterna om e-legitimation och om tilläggsansökan avseende studiemedel innebär inte någon ändring i sak och torde inte medföra några särskilda konsekvenser av betydelse för de studerande.

Den föreslagna ändringen avseende utländska medborgare innebär att fler studerande än tidigare vid förnyad ansökan om studiemedel återigen måste lämna in uppgifter för att visa att han eller hon uppfyller villkoren för rätt till svenskt studiestöd. CSN uppskattar att minst 12 500 studerande kommer att beröras av denna ändring årligen.

5.4.2 Konsekvenser för kommuner

Föreskrifter om studiestartsstöd: Föreskrifterna följer den process som CSN byggt upp för kommunernas hantering av studiestartsstödet. Samtliga kommuner som anmäler att de vill använda studiestartsstödet i sitt rekryterande arbete kommer att påverkas av föreskrifterna. Processen och därigenom föreskrifterna är avsedda att underlätta handläggningen av stödet.

5.4.3 Konsekvenser för CSN

Föreskrifter om studiestartsstöd: Föreskrifterna har utarbetats för att överensstämja med processen för kommunernas handläggning och de studerandes ansökan om studiestartsstöd. I stora delar är rutinen anpassad för att vara likadan som för studiemedel, vilken är väl inarbetad hos CSN. Handläggning kommer i stor utsträckning att skötas maskinellt.

Föreskrifter om studiemedel: Ändringen av föreskrifter om när utländska medborgare ska lämna in uppgifter om sina förhållanden kommer att medföra merarbete för CSN. Övriga ändringar medför inga särskilda konsekvenser för CSN.

5.4.4 Kostnadsmässiga effekter

Enligt regeringen ska ansökan om studiestartsstöd göras på plats hos kommunen.³⁸ I övrigt har regeringen uttalat att ett nytt studiestartsstöd så långt möjligt bör

³⁸ Prop. [2016/17:158](#), sid. 74.

utformas med studiemedelssystemet som förebild.³⁹ CSN:s förslag till föreskrifter om ansökan och beslut om studiestartsstöd överensstämmer i relevanta delar med vad som gäller inom studiemedelssystemet. CSN förslag till föreskrifter ligger därför i linje med de intentioner regeringen har uttryckt för stödet. CSN:s förslag till föreskrifter har därför inte några självständiga kostnadsmässiga konsekvenser.

Inte heller CSN:s förslag till ändrade föreskrifter om studiemedel har självständiga kostnadsmässiga konsekvenser.

5.5 Utbetalning

5.5.1 Konsekvenser för de studerande

Föreskrifter om studiestartsstöd: Regeringens förslag innebär att studerande ska styrka sina studier inom en månad från starten av den tidsperiod som studiestartsstödet avser. CSN:s förslag till föreskrifter underlättar för de studerande eftersom de reglerar *hur* de studerande ska styrka att de bedriver studier. Det är av vikt att studerande får tydlig information om *att* de måste styrka att studierna påbörjats inom en månad och *hur* man faktiskt gör det rent praktiskt. Risken är annars att studerande som faktiskt påbörjar sina studier men inte styrker detta till CSN i tid, blir av med sitt studiestartsstöd.

Föreskrifter om studiemedel: Den föreslagna förändringen innebär ett förtydligande av praxis som redan nu tillämpas. I denna del innebär ändringen inte någon skillnad för de studerande. Dock tydliggörs praxis på ett bättre sätt så att de studerande kan överblicka vad som kommer att krävas av dem innan utbetalning av studiemedel kan ske.

5.5.2 Konsekvenser för kommuner

För studerande som beviljats studiestartsstöd men inte i tid styrker att de påbörjat sina studier i enlighet med CSN:s förslag till föreskrifter, förverkar sin rätt till stöd. Kommunerna får på så sätt god kontroll över vilka medel som återstår att omfördela till andra som kan rekryteras till studier. En god kontroll över och kännedom om budgeten underlättar för kommunerna i deras rekryteringsarbete.

5.5.3 Konsekvenser för CSN

CSN:s förslag till föreskrifter om studiestartsstöd motsvarar i relevanta delar de som redan finns för studiemedel. Eftersom rutinen för utbetalning är likadan som för studiemedel är den väl inarbetad hos CSN. Utbetalningar kommer att ske maskinellt. Den föreslagna ändringen av föreskrifterna om studiemedel tillämpas redan på det sätt som föreslås och innebär således inte någon förändring av CSN:s rutiner.

5.5.4 Kostnadsmässiga effekter

För studerande som beviljats studiestartsstöd men inte i tid styrker att de påbörjat sina studier i enlighet med CSN:s förslag till föreskrifter, förverkar sin rätt till stöd. Medlen kan då omfördelas till en annan presumtiv studerande. Det är av vikt att

³⁹ Ibid. sid. 33.

medel används effektivt och inte uppehålls av någon som inte har för avsikt att studera för att satsningen ska bli lyckad.

5.6 Kommunala resursramar och omfördelning av medel

5.6.1 Konsekvenser för de studerande

Samtliga studerande som rekryteras av kommunerna inom studiestartsstödet påverkas av fastställandet av respektive kommuns resursram. De föreslagna föreskrifterna om hur antalet arbetslösa ska beräknas medför en så rättvis fördelning av medel mellan kommunerna och därigenom de studerande som CSN har bedömt vara möjlig.

Även de föreslagna bestämmelserna om anmälan, avanmälan och omfördelning säkerställer en rättvis fördelning av resursramen mellan kommunerna och därigenom i förlängningen de studerande.

5.6.2 Konsekvenser för kommunerna

De föreslagna föreskrifterna säkerställer likabehandling av kommunerna vid fördelning av resursramen. Bestämmelserna om anmälan, avanmälan och omfördelning syftar till att underlätta kommunernas planering och att tillförsäkra varje kommun en så anpassad andel av resursramen som möjligt.

Det kan noteras att under den period det fanns möjlighet att studera med rekryteringsbidrag för vuxenstuderande, fanns också möjlighet för CSN att omfördela medel mellan kommunerna. Denna omfördelning fungerade väl det inledande året, men därefter erbjöds kommunerna mycket låga summor till omfördelning, satt i relation till de summor som efterfrågades från kommunerna.⁴⁰

5.6.3 Konsekvenser för CSN

Förslaget till föreskrifter avseende de olika datumen för anmälan, avanmälan och omfördelning har utarbetats inom CSN för att säkerställa att så stora fördelar som möjligt för kommunerna och de studerande kan säkerställas samtidigt som CSN:s administration inte blir lidande.

5.6.4 Kostnadsmässiga effekter

CSN:s förslag till föreskrifter torde resultera i att de medel som årligen avsätts av regeringen till studiestartsstödet kommer till användning i så stor utsträckning som möjligt. Alla kommuner ges möjlighet att delta i omfördelningen av medel och därigenom ges förutsättningar för att resursramen utnyttjas effektivt.

5.7 Uppföljning och utvärdering

5.7.1 Konsekvenser för de studerande

CSN:s förslag till föreskrifter om uppföljning har inga direkta konsekvenser för de studerande. I förlängningen torde uppföljningen och utvärderingen av rekryteringen

⁴⁰ Se CSN:s rapport *CSN:s erfarenheter av Rekryteringsbidrag till vuxenstuderande och vidgad användning av rekryteringsbidrag för kombinationsutbildning*, sid. 17f.

ge positiva effekter på kommunernas rekrytering av studerande med studiestartsstöd.

5.7.2 Konsekvenser för kommuner

CSN:s förslag till föreskrifter innebär att kommunerna måste svara på vissa frågor om rekryteringen och överföra svaren till CSN. Likaså måste kommunen svara på huruvida uppföljningssamtal har hållits. CSN bedömer att frågornas utformning och omfattning inte innebär någon beaktansvärd ökning av kommunens arbetsinsats i rekryteringsdelen. Resultatet av en uppföljning och utvärdering torde bidra till att förbättra samtliga kommuners rekryteringsarbete och på så sätt komma kommunerna till godo.

5.7.3 Konsekvenser för CSN

CSN:s förslag till föreskrifter medför att uppgifterna samlas in maskinellt och att sammanställning kan göras elektroniskt. Konsekvenserna för CSN i denna del är således begränsade.

5.7.4 Kostnadsmässiga effekter

I förlängningen kommer de föreslagna föreskrifterna att bidra till en bättre och mer kostnadseffektiv rekryteringsprocess.

6. EU-rätten m.m.

Den föreslagna regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

7. Tidpunkt för ikraftträdandet och behov av speciella informationsinsatser

7.1 Tidpunkt för ikraftträdandet

7.1.1 Föreskrifter om studiestartsstöd

CSN:s förslag: CSN:s föreskrifter om studiestartsstöd ska träda ikraft den 2 juli 2017.

I särskilda övergångsbestämmelser tydliggörs att

- kommunens resursram för 2017 ska fastställas utifrån uppgifter om kommunens genomsnittliga andel arbetslösa under perioden maj månad 2016 till och med april månad 2017,
- kommuner som vill använda sig av studiestartsstödet i sitt rekryterande arbete under 2017 ska anmäla det till CSN senast den 15 september 2017, och att
- CSN senast den 1 oktober 2017 ska omfördela medel till de kommuner som har anmält till CSN att de vill använda studiestartsstödet i sin rekryterande verksamhet redan under 2017.

En lag om studiestartsstöd kommer enligt regeringens förslag att träda ikraft den 2 juli 2017. Regeringens avsikt är vidare att de nya bestämmelserna ska kunna tillämpas i sin helhet från och med den 2 juli.⁴¹ Om studiestartsstöd ska kunna lämnas redan från och med den 2 juli 2017, måste CSN:s föreskrifter träda ikraft vid samma tidpunkt. CSN föreslår därför att nya föreskrifter om studiestartsstöd ska träda ikraft den 2 juli 2017.

CSN har föreslagit att

- kommunens resursram för ett kommande år ska fastställas utifrån uppgifter om kommunens genomsnittliga andel arbetslösa under den tolv månadersperiod som föregår den 1 december året dessförinnan,
- kommuner som vill använda sig av studiestartsstödet i sitt rekryterande arbete ska anmäla det till CSN senast vecka 49 innan det år kommunen vill börja använda studiestartsstödet, och att
- CSN senast den 31 december varje år ska omfördela medel till de kommuner som har anmält till CSN att de vill använda studiestartsstödet i sin rekryterande verksamhet.⁴²

Dessa delar av de föreslagna föreskrifterna är anpassade för beräkningar, anmälningar och omfördelningar som gäller studiestartsstöd för 2018 och kommande kalenderår. Studiestartsstöd ska dock kunna lämnas även under 2017, för tiden från och med den 2 juli. CSN föreslår därför att det i särskilda övergångsbestämmelser tydliggörs att

- kommunens resursram för 2017 ska fastställas utifrån uppgifter om kommunens genomsnittliga andel arbetslösa under perioden maj månad 2016 till och med april månad 2017,
- kommuner som vill använda sig av studiestartsstödet i sitt rekryterande arbete under 2017 ska anmäla det till CSN senast den 15 september 2017, och att
- CSN senast den 1 oktober 2017 ska omfördela medel till de kommuner som har anmält till CSN att de vill använda studiestartsstödet i sin rekryterande verksamhet redan under 2017.

CSN har genom förslagen velat säkerställa att beräkningen av kommunernas andelar av anslagna medel för 2017 ska utgå ifrån så aktuell statistik som möjligt. Det vill säga från det år som föregår maj månad 2017. CSN:s förslag till sista datum för kommunerna att anmäla intresse att använda studiestartsstödet under 2017 är resultatet av en avvägning mellan två motstående behov. *Dels* av ännu ej anmälda kommuners behov av att kunna anmäla sig så sent som möjligt, och *dels* av redan anmälda kommuners behov att så tidigt som möjligt få kännedom om förutsättningarna för stödet under 2017. Genom ett sista anmälningsdatum den 15

⁴¹ Prop. [2016/17:158](#), sid. 106.

⁴² Se avsnitt 3.6.

september 2017 ges kommuner en god möjlighet att anmäla sig för att använda stödet under 2017. Genom att CSN senast den 1 oktober 2017 kommer att omfördela medel till de kommuner som har anmält sig innan den 15 september, kommer redan anmälda kommuner att få ett tillskott av medel som till exempel kan användas för sökande som påbörjar studier i oktober eller senare.

7.1.2 Föreskrifter om studiemedel

CSN:s förslag: CSN:s ändrade föreskrifter om studiemedel ska träda ikraft den 2 juli 2017.

CSN:s föreskrifter om studiestartsstöd måste träda ikraft den 2 juli 2017.⁴³ De förslag till justerade föreskrifter om studiemedel som CSN lämnar hänger till stora delar ihop med införandet av ett nytt studiestartsstöd. CSN:s förslag till föreskrifter om studiemedel bör därför träda ikraft samtidigt som CSN:s föreskrifter om studiestartsstöd, det vill säga den 2 juli 2017.

CSN föreslår samtidigt vissa justeringar i myndighetens föreskrifter om studiemedel vilka inte är direkt föranledda av införandet av ett nytt studiestartsstöd. CSN bedömer inte att någon av dessa ändringar fordrar ett annat datum för ikraftträdandet. CSN föreslår därför att samtliga justerade föreskrifter om studiemedel ska träda ikraft den 2 juli 2017.

7.2 Speciella informationsinsatser – studiestartsstöd

Information har varit och fortsätter att vara en viktig del för att införandet av det nya studiestartsstödet ska lyckas. CSN har arbetat med kommunikationsinsatser internt och externt, gentemot både partner och studerande. Arbetet har försvärats av att författningarna blir klara så tätt in på ikraftträdandet.

Intern kommunikation på CSN

Intern kommunikation och interna utbildningsinsatser har genomförts för att säkerställa att de som ska handlägga och svara på frågor om studiestartsstödet har den kunskap som behövs, samt att alla medarbetare på CSN har en övergripande kunskap om studiestartsstödet som en del i studiestödet.

Kommunikation med CSN:s partner

Studiestartsstödet ska vara ett verktyg för Arbetsförmedlingen och kommunerna för att rekrytera till studier. Det är hos dem som den studerande får sin första information om studiestartsstödet, den studerande kommer troligtvis inte själva att söka information hos CSN. Kommunerna ska också kunna hantera de nya tjänsterna för budget, ansökan och uppföljning som CSN har tagit fram för studiestartsstödet. Kommunikationen med CSN:s partner har därför varit högt prioriterad. CSN har även samverkat med kommunikatörer på SKL och Arbetsförmedlingen.

⁴³ Se avsnitt 7.1.1.

CSN har på uppdrag av regeringen anordnat ett antal konferenser för att informera om studiestartsstödet till kommuner och arbetsförmedlingar. Fyra konferenser genomfördes under april-maj i Stockholm, Göteborg, Arlanda och Malmö med totalt 850 deltagare från 220 kommuner. Detta gjordes i samverkan med Arbetsförmedlingen och SKL. Även Skolverket och regeringen deltog som talare. Inbjudan gick bland annat ut direkt till förvaltningschefer inom vuxenutbildningen och arbetsmarknaden, dock medverkade inte så många själva av dem på konferenserna utan skickade andra representanter för vuxenutbildningen. Detta kan medföra en risk för att kommunerna försenas i sitt arbete med att komma igång och anmäla sig för att ta del av anslaget.

För de som inte hade möjlighet att delta tar CSN fram en film där talarna sammanfattar de viktigaste budskapen från konferenserna.

Exempel på övriga genomförda/planerade aktiviteter:

- Gemensam budskapsworkshop tillsammans med bland andra SKL, Arbetsförmedlingen, Skolverket, storstadskommunerna.
- Återkommande samverkansträffar med bland annat SKL, Arbetsförmedlingen, Skolverket.
- Användartester med studie- och yrkesvägledare på ett antal kommuner för att säkerställa att de förstår hur de ska göra i de nya tjänsterna.
- Deltagande vid externa träffar, seminarium och nätverk för att informera om studiestartsstödet.
- Webbinar om studiestartsstödet för administratörer och studie- och yrkesvägledare på komvux.
- Webbinar om e-tjänsterna för att hantera ansökan och budget för de kommuner som anmält att de vill ta del av anslaget för studiestartsstödet.
- Information på csn.se/partner.
- Information i CSN:s nyhetsbrev som riktar sig till partner.
- Tryckt informationsmaterial om studiestartsstödet.

Kommunikation med de studerande

Målgruppen för studiestartsstödet har en större andel utländska medborgare och personer med funktionsnedsättningar jämfört med målgruppen för övriga studiestöd. Detta tar CSN hänsyn till i kommunikationen och CSN har tagit stöd av en språkkonsult. CSN informerar även på olika språk. Kommunikationen med de studerande får i huvudsak avvakta tills reglerna är klara och beslutade.

I november 2017 lanserar CSN en ny webbplats med helt ny struktur utifrån tester med användarna och sökmönster. Då blir det enklare att hitta till rätt information, även för studerande med studiestartsstöd.

Exempel på genomförda/planerade aktiviteter:

- Målgruppsanpassade texter i beslut, kommuniseringar, kompletteringar med stöd av språkkonsult.
- Information på csn.se.
- Tryckt informationsmaterial på olika språk.
- Film på olika språk, ska publiceras på csn.se.

7.3 Speciella informationsinsatser – studiemedel

Många av de justeringar CSN föreslår i myndighetens föreskrifter om studiemedel är direkt föranledda av införandet av ett nytt studiestartsstöd. I den begränsade mån dessa ändringar fordrar särskilda informationsinsatser hanteras det i samband med CSN:s informationsinsatser kopplade till införandet av ett nytt studiestartsstöd.⁴⁴

De övriga ändringar CSN har föreslagit i myndighetens föreskrifter om studiemedel har begränsade konsekvenser och föranleder endast ändringar på CSN:s hemsida, i annat skriftligt material och i interna styr och vägledningsdokument.

8. Författningsförslag

CSN lämnar följande förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiestartsstöd samt föreskrift om ändring i CSN:s föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:1) om beviljning av studiemedel. CSN hänvisar i förslaget till föreskrifter i förekommande fall till de bestämmelser som föreslås i regeringens förslag till lag (2017:000) om studiestartsstöd.⁴⁵

8.1 Förslag till föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2017:000) om beviljning av studiestartsstöd

Centrala studiestödsnämnden (CSN) föreskriver följande med stöd av X och X §§ förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

Till föreskrifterna meddelar CSN följande allmänna råd.

1 kap. Definitioner

1. Beviljningsperiod

Den tidsperiod från och med den första kalendervecka till och med den sista kalendervecka som studiemedel enligt studiestödslagen (1999:1395) eller studiestartsstöd enligt lagen (2017:000) om studiestartsstöd har beviljas för i ett och samma beslut.

⁴⁴ Se avsnitt 7.2.

⁴⁵ Se prop. [2016/17:158](#), sid. 6-13.

2. Prisbasbelopp	Det prisbasbelopp som fastställs enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.
3. Senaste beviljningsperiod	Den beviljningsperiod där den kalendermässigt senaste veckan som CSN har beviljat studiemedel eller studiestartsstöd för finns.
4. Studiemedel	Studiestöd i form av bidrag och lån som regleras i 3 kap. studiestödslagen.
5. Studieomfattning	Studiernas omfattning uttryckt i poäng eller heltidsveckor.
6. Studieperiod	Den tidsperiod, t.ex. en termin, som kurser eller paket av kurser pågår.
7. Studiestartsstöd	Studiestöd i form av bidrag som regleras i lagen (2017:000) om studiestartsstöd.
8. Studiestöd	Offentligt finansierad ersättning som lämnas till enskild enligt studiestödslagen (1999:1395) eller lagen (2017:000) om studiestartsstöd i samband med studier.
9. Studiestödsperiod	Den del av en studieperiod som en studerande beviljas studiemedel eller studiestartsstöd för. Uttrycks i ett antal kalenderveckor.
10. Studietakt	Studieomfattning i förhållande till studieperiodens längd uttryckt i studier på heltid, minst 75 procent av heltid och minst 50 procent av heltid.

2 kap. Arbetsökande

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om att studiestartsstöd endast får lämnas till den som är anmäld hos Arbetsförmedlingen finns i 6 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd och i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

När studier påbörjas efter ett studieuppehåll

2 §

Om den studerande har gjort ett studieuppehåll om minst sex månader, anses studierna ha påbörjats efter detta studieuppehåll. Om det finns särskilda skäl, bortses det från studieuppehållet.

Till 2 § meddelar CSN följande allmänna råd

Särskilda skäl att bortse från ett studieuppehåll bör finnas om den studerande har gjort ett uppehåll i studierna på grund av någon omständighet som han eller hon själv inte kunnat råda över, exempelvis sjukdom.

3 kap. Tid som studiestartsstöd kan lämnas för

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om tid som studiestartsstöd kan lämnas för finns i 12 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd och i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

Veckor som studiestartsstöd lämnas för

2 §

Om studierna under den första eller den sista kalenderveckan i en studieperiod pågår under alla veckodagar med undantag för lördag, söndag eller annan helgdag, ska studietiden anses omfatta hela veckan.

3 §

Om studiestartsstöd kan lämnas för ytterligare en vecka enligt bestämmelserna i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd, lämnas studiestartsstöd för den första av de båda kalenderveckorna.

4 kap. Studietakt

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om studietakt och studieomfattning finns i 12-13 §§ lagen (2017:000) om studiestartsstöd och i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

Hel- och deltidsstudier

Studier vid kommunal vuxenutbildning

2 §

Bestämmelser om vad som ska anses vara heltidsstudier vid studier inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå finns i 2 kap. 2 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

Studier vid folkhögskola

3 §

Studier på folkhögskola som omfattar ett av skolan planerat studiearbete om minst 20 timmar per vecka ska anses vara heltidsstudier. Studier som omfattar mindre än 20 timmar per vecka men minst 15 respektive 10 timmar ska anses vara deltidsstudier på 75 procent respektive 50 procent.

Med planerat studiearbete menas lärarledd undervisning och handledning samt övriga schemalagda eller av skolan på annat sätt organiserade studier.

Med en timme avses en tidsperiod om 60 minuter.

4 §

Studier som bedrivs på distans eller som intervallkurs på folkhögskola ska anses vara på heltid, om studierna normalt kräver att den studerande ägnar sig åt dem i genomsnitt minst 40 timmar per vecka. Studier som kräver mindre än 40 timmar per vecka men minst 30 timmar ska anses vara deltidsstudier på 75 procent. Studier som kräver mindre än 30 timmar per vecka men minst 20 timmar ska anses vara deltidsstudier på 50 procent.

Med en timme avses en tidsperiod om 60 minuter.

5 §

Studier på folkhögskola som är mer omfattande än det lägsta kravet för att de ska anses vara heltidsstudier räknas ändå inte som mer än heltidsstudier.

Beräkning av studietakt

6 §

Studietakten beräknas genom att studieomfattningen under en hel studieperiod ställs i relation till antalet veckor under samma tidsperiod. Om studier bedrivs vid olika utbildningar samtidigt (*parallella studier*), görs motsvarande beräkning av studietakten genom att den sammanlagda studieomfattningen ställs i relation till den totala studieperiodens längd.

7 §

Om studierna bedrivs med olika studietakt under skilda delar av en studieperiod, lämnas studiestartsstöd utifrån den genomsnittliga studietakten. Studiestartsstöd kan dock lämnas för olika studietakt under skilda delar av en studieperiod, om

1. den studerande begär det, och
2. det gäller klart avgränsningsbara utbildningsavsnitt med olika studietakt.

Beräkning av studietakt vid avbrott av kurser

8 §

Om en studerande avbryter en kurs, lämnas studiestartsstöd för tiden efter avbrottet med hänsyn till den för övriga kurser genomsnittliga studietakten för hela studieperioden.

5 kap. Prövning av studieresultat

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om rätt till studiestartsstöd med hänsyn till tidigare studieresultat finns i 15 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd och i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

Tidsperioder som prövas

2 §

Studieresultaten från den studerandes senaste beviljningsperiod ska ligga till grund för prövningen av om den studerande har bedrivit sina tidigare studier i normal takt. Om den studerande under hela eller delar av sin senaste beviljningsperiod har haft både studiestartsstöd och studiemedel, ska resultaten från både beviljningsperioden med studiestartsstöd och med studiemedel ligga till grund för prövningen.

Om studieresultat från andra studiestödsperioder än de som ingår i den studerandes senaste beviljningsperiod inte har prövats, ska även dessa studieresultat tas med vid prövningen.

Om den studerandes senaste beviljningsperiod har omfattat kortare tid än ett år, får även studieresultaten från tidigare studiestödsperioder ligga till grund för prövningen. Studieresultaten från den eller de studiestödsperioder, som tillsammans med den studerandes senaste beviljningsperiod omfattar högst 53 kalenderveckor i följd, får läggas till grund för prövningen om kravet på studieresultat då blir lägre.

3 §

I följande fall har studieresultaten prövats redan i samband med den tidigare ansökan. Någon ny prövning av studieresultat ska därmed inte göras. Det gäller när en studerande ansöker om studiestartsstöd för

1. en studieperiod som studiestartsstöd eller studiemedel delvis redan har beviljats för och om de veckor den nya ansökan avser tillsammans med den senaste beviljningsperioden omfattar högst 53 kalenderveckor i följd, eller
2. en studieperiod som helt ligger inom en pågående beviljningsperiod.

Studieresultat som räknas med vid prövningen

4 §

Vid ansökan om studiestartsstöd för en ny studieperiod får studieresultat, som en studerande uppnår senast fyra veckor in på perioden, läggas till studieresultaten för den

senaste beviljningsperioden. Dessa studieresultat får då inte räknas med när studieresultaten från den nya beviljningsperioden senare ska prövas.

Beräkning av kravet på studieresultat

Beräkning

5 §

Kravet på studieresultat fastställs utifrån det antal veckor som den studerande har studerat med studiestartsstöd eller studiemedel på heltid. Veckor med sådant studiestöd för deltidsstudier ska räknas om till veckor med studiestöd för heltidsstudier.

Till 5 § meddelar CSN följande allmänna råd

Om en studerande under en eller flera hela veckor i en studiestödsperiod har fått studiestöd vid sjukdom enligt bestämmelserna i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd eller i 3 kap. 26–32 §§ studiestödsförordningen (2000:655), bör han eller hon inte anses ha studerat med studiestöd under dessa veckor. Detsamma bör gälla för de veckor då en studerande har fått studiestöd enligt X §§ förordningen om studiestartsstöd eller 3 kap. 32 a–h §§ studiestödsförordningen

1. vid tillfällig vård av barn,
2. vid vård av närstående, eller
3. i samband med att ett barn under 18 år har avlidit.

Avrundning

6 §

Antalet heltidsveckor med studiestöd enligt 5 § avrundas till närmast lägre heltal.

7 §

Kravet på studieresultat enligt 8 och 10 §§ avrundas till närmast lägre heltal.

Normal takt

Kommunal vuxenutbildning m.m.

8 §

Vid studier på en kommunal eller statlig vuxenutbildning eller på en utbildning enligt förordningen (2015:504) om statsbidrag för utbildning som kombineras med traineejobb, eller när del av sådan utbildning förläggs utomlands, är normal studietakt att den studerande ska ha uppnått 20 verksamhetspoäng per heltidsvecka med studiestöd under den period som ska prövas enligt 2 §.

Normal studietakt kan också vara att den studerande ligger efter med en eller flera kurser som motsvarar högst 200 verksamhetspoäng under den totala studietiden och om han eller hon har uppnått minst 10 verksamhetspoäng per heltidsvecka med studiestöd under den period som ska prövas enligt 2 §.

Övrig utbildning på grundskole- eller gymnasial nivå

9 §

Vid studier på

1. en övrig utbildning under avdelning A i bilagan till studiestödsförordningen, eller
2. en gymnasial utbildning utomlands och när en del av en sådan gymnasial utbildning utomlands förläggs i Sverige

är normal studietakt att den studerande ska ha uppnått studieresultat i den takt som utbildningsplanen föreskriver. Mindre och tillfälliga förseningar kan dock accepteras.

Äldre studieresultat

10 §

För att en period med studiestartsstöd ska anses ha avslutats för mer än tio år sedan, i enlighet med 15 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd, ska det ha gått mer än tio år mellan den sista kalenderveckan i den studerandes senaste beslutsperiod och den första kalendervecka som den studerande ansöker om studiestartsstöd för.

Särskilda skäl

Till 15 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd meddelar CSN följande allmänna råd

Som särskilda skäl att lämna studiestartsstöd även om en studerande inte har bedrivit sina tidigare studier i normal takt bör räknas till exempel egen eller nära anhörigs sjukdom, dödsfall i familjen eller allvarliga brister hos utbildningsanordnaren som den studerande inte har kunnat råda över.

Återkvalificering

11 §

En studerande har åter rätt till studiestartsstöd från och med veckan efter den kalendervecka då kraven på studieresultat enligt 8 eller 9 §§ är uppnådda.

Om den studerande byter utbildningsform kan återkvalificering också ske genom att han eller hon redovisar godkända studieresultat från den nya utbildningen. Studiestartsstöd kan då beviljas från och med veckan efter den vecka då godkända studieresultat motsvarande kravet enligt första stycket har uppnåtts.

6 kap. Beräkning av studiestartsstöd

Bestämmelser i lag

1 §

Bestämmelser om beräkning av studiestartsstöd finns i 17-23 §§ lagen (2017:000) om studiestartsstöd.

Veckobelopp och fribelopp

2 §

Vid beräkning av studiestartsstödet veckobelopp i samband med beviljning och vid beräkning av fribelopp enligt 17-23 §§ lagen (2017:000) om studiestartsstöd ska vecka 1–26 anses höra till det första kalenderhalvåret och vecka 27–53 till det andra kalenderhalvåret.

3 §

Vid olika studietakt under kalenderhalvåret räknas fribeloppet fram genom att fribeloppet först fastställs för den av perioderna som har högst studietakt och sedan minskas med beloppet för antalet tillkommande veckor med en lägre studietakt.

Avrundning

4 §

Vid beräkning av studiestartsstödsbelopp och vid minskning av belopp ska avrundningen nedåt till helt krontal ske per kalendervecka.

Minskning av studiestartsstöd på grund av inkomst

5 §

Minskningen av studiestartsstödsbeloppet enligt 21 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd ska fördelas jämnt på beviljade veckor under kalenderhalvåret. Vid olika studietakt ska minskningen ske i förhållande till studietakten.

Lägsta belopp

6 §

Studiestartsstöd får enligt 23 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd inte lämnas om beloppet per vecka motsvarar eller är lägre än 0,25 procent av prisbasbeloppet.

Utgångspunkten vid beräkningen ska vara det belopp som den studerande har rätt till i genomsnitt per vecka under ett kalenderhalvår.

7 kap. Inkomstprövning

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om vad som ska räknas som en studerandes inkomst finns i 22 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd och i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd. Bestämmelser om de olika inkomstslagen finns i inkomstskattelagen (1999:1229).

Inkomstens fördelning på kalenderhalvår

Överskott i inkomstslaget tjänst

2 §

Överskott inom inkomstslaget tjänst ska hänföras till det kalenderhalvår det kan disponeras eller på annat sätt kommer den studerande till del.

Överskott inom inkomstslaget tjänst för ett kalenderår ska fördelas med hälften på varje kalenderhalvår om det inte kan bestämmas under vilket kalenderhalvår det kan disponeras eller kommer den enskilde till del.

Överskott i inkomstlagen näringsverksamhet och kapital

Till 22 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd meddelar CSN följande allmänna råd

Överskott i inkomstlagen näringsverksamhet och kapital bör hänföras till det kalenderhalvår då de kan disponeras eller på annat sätt kommer den studerande till del. Om den studerade begär det, bör överskott i inkomstlagen dock istället kunna fördelas till lika stora delar per kalenderhalvår.

Överskott i inkomstlagen näringsverksamhet och kapital för ett kalenderår bör fördelas med hälften på varje kalenderhalvår om det inte kan bestämmas under vilket kalenderhalvår de kan disponeras eller kommer den enskilde till del.

Inkomst som inte beskattas i Sverige

3 §

Beräkningen av inkomst i utlandet ska ske utifrån de skatterättsliga principer som gäller för beräkningen av inkomst i Sverige.

Inkomsterna räknas om till svenska kronor utifrån den valutakurs som gäller den första bankdagen för inkomståret. Om denna valutakurs inte är känd räknas inkomsterna om till svenska kronor utifrån den valutakurs som gäller den första bankdagen det år då beslutet om studiestartsstöd fattas.

Om beräkningen har gjorts utifrån valutakursen den första bankdagen under beslutsåret, får det göras en omräkning av inkomsten för sådan inkomst som avser det därpå följande inkomståret. Detta gäller dock under förutsättning att

1. den studerande begär en ny beräkning, och
2. omräkningen leder till att den studerande kan få ytterligare studiestartsstöd.

Till 3 § meddelar CSN följande allmänna råd

Till grund för beräkning av inkomst i Sverige ligger inkomstbegreppet sammanlagd inkomst av tjänst, näringsverksamhet och kapital. En studerande som har inkomst i utlandet bör beräkna inkomsten i enlighet med detta inkomstbegrepp, trots att det inte gäller i det land där inkomsten tjänas in. Detta innebär att som inkomst i utlandet räknas den inkomst som skulle ha varit skattepliktig om den hade tjänats in i Sverige. Om den studerande har inkomst i både Sverige och utlandet, ska dessa inkomster läggas samman.

De skatterättsliga avdrag som godtas i Sverige inom respektive inkomstslag accepteras på motsvarande sätt vid beräkning av inkomst i utlandet. Allmänna avdrag, exempelvis avgift för pensionsförsäkringspremier, får dock inte dras från inkomsten.

Om det finns ett underskott i ett inkomstslag, räknas överskottet i inkomstslaget som 0 kronor.

8 kap. Ansökan och beslut

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om ansökan och beslut finns i 26-28 §§ lagen (2017:000) om studiestartsstöd och i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

Ansökan och ansökningsblanketter

2 §

Ansökan om studiestartsstöd ska göras både på den manuella och på den elektroniska blankett som CSN bestämmer.

Överföring av elektronisk ansökan

3 §

Kommunen ska enligt 27 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd överlämna den sökandes ansökan till CSN. Överlämnandet av den elektroniska blankett som avses i 2 § ska ske genom elektronisk överföring av ansökan via den webbplats på internet som CSN anvisar.

Maximal beviljningstid

4 §

Med ett år i sänder i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd avses en period om högst 53 kalenderveckor i taget.

Ansökan om studiestartsstöd

5 §

En ansökan om ytterligare studiestartsstöd under en beviljningsperiod, som studiestartsstöd redan har beviljats för i ett och samma beslut, anses ha kommit in till CSN redan i samband med den ursprungliga ansökan om studiestartsstöd för den aktuella beviljningsperioden. Detta gäller under förutsättning att den nya ansökan kommer in senast den sista dagen i den beviljningsperioden.

Utländska medborgare

6 §

När en studerande som inte är svensk medborgare för första gången ansöker om studiestartsstöd, ska han eller hon lämna uppgifter om sina förhållanden på den manuella eller elektroniska blankett som CSN bestämmer.

En sådan blankett ska även lämnas in

1. om den studerande har uppfyllt villkoren för rätt till svenskt studiestöd och det tidsbegränsade beslutet om rätt till svenskt studiestöd inte omfattar den tid som den nya ansökan om studiestartsstöd avser,
2. om den studerandes förhållanden har ändrats och de ändrade förhållandena kan påverka rätten till studiestartsstöd,
3. om den studerande efter den senaste prövningen har varit utanför Sverige i mer än sex månader, eller
4. om CSN begär det.

9 kap. Utbetalning

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om utbetalning av studiestartsstöd finns i 29 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd och i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

Förskottsvis utbetalning varje månad

2 §

Bestämmelser om att utbetalning av studiestartsstöd sker förskottsvis varje månad finns i X § förordningen om studiestartsstöd (2017:000).

Vad en förskottsvis utbetalning varje månad får omfatta

3 §

En utbetalning avser i regel studiestartsstöd för fyra veckor, men den kan även omfatta ett annat antal veckor i början och slutet av en studiestödsperiod. Särskilda bestämmelser om den första utbetalningen i en studiestödsperiod finns i 4 §.

4 §

Den första utbetalningen i en studiestödsperiod avser studiestartsstöd för minst tre veckor.

Om det återstår två eller färre veckor till nästa ordinarie utbetalningsdag, görs både den första och den andra utbetalningen samtidigt.

Antal veckor till och med den kalendervecka då nästa ordinarie utbetalningsdag är planerad	Antal veckor som första utbetalningen omfattar	Utbetalning görs även vid nästföljande ordinarie utbetalningsdag
1	5	Nej
2	6	Nej
3	3	Ja
4	4	Ja
5	5	Ja

Tidpunkt för utbetalning som sker förskottvis varje månad

5 §

Med undantag av den första utbetalningen för en studiestödsperiod betalas studiestartsstöd ut den 25:e i månaden. Om denna dag inte är en bankdag, görs utbetalningen närmast föregående bankdag.

Studiestödsperiodens första utbetalning görs tidigast den första dagen i studiestödsperioden.

Villkor för utbetalning

6 §

Den studerande kan få den första utbetalningen i en studiestödsperiod med studiestartsstöd när en studieförsäkran enligt 7 § har kommit in till CSN.

7 §

En studieförsäkran för studier enligt 6 § ska innehålla

1. en försäkran av den studerande om att studierna har påbörjats och att han eller hon avser att studera vid den läroanstalt och utbildning samt under den tid och i den studieomfattning som studiestartsstöd har beviljats för, och
2. läroanstaltens intygande om vilken utbildning som den studerande har påbörjat och registrerat sig på samt uppgifter om utbildningens studieomfattning och tid.

CSN kan komma överens med en läroanstalt om att uppgifterna enligt första stycket andra punkten inte behöver lämnas via den studerande, utan att de kan lämnas direkt till CSN så snart den studerande har registrerat sig på utbildningen.

Utbetalningssätt

8 §

Studiestartsstöd sätts in på det konto som den studerande har meddelat CSN:s betalningsförmedlande bank.

Om den studerande inte har meddelat banken vilket konto som utbetalningen ska sättas in på, görs utbetalningen av banken på ett särskilt utbetalningskort som ska lösas in på banken.

En utbetalning av banken får göras på annat sätt än enligt första och andra styckena, om den studerande inte kan få ett konto i en svensk bank och dessutom

1. saknar ett svenskt personnummer,
2. inte är folkbokförd i Sverige, eller
3. befinner sig utomlands.

Returnerad utbetalning

9 §

En utbetalning som har gjorts genom utbetalningskort och som den studerande inte kvitterat ut inom 60 dagar returneras från banken till CSN. En utbetalning som har returnerats på detta sätt betraktas inte som utbetald.

10 kap. Uppgiftsskyldighet för läroanstalter

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om en läroanstalts skyldighet att lämna uppgifter till CSN finns i 32 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd och i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

Uppgifter om utbildningar

2 §

Läroanstalten ska vid två tillfällen per år lämna uppgift om de utbildningar hos läroanstalten som ger rätt till studiestartsstöd. Uppgifter ska även lämnas om den tid som utbildningen pågår och om utbildningens studieomfattning.

Uppgifter om studerande

Uppgifter inför och vid studiestarten

3 §

För en studerande som har beviljats studiestartsstöd ska läroanstalten ska lämna uppgifter om den studerandes utbildning, studietid och studieomfattning.

Uppgifter under studietiden

4 §

När en studerande som har ansökt om eller beviljats studiestartsstöd har påbörjat studierna på ett utbildningsprogram eller en kurs ska läroanstalten bekräfta att han eller hon har registrerats på utbildningen eller kursen.

5 §

Läroanstalten ska, för studerande som har ansökt om eller beviljats studiestartsstöd, till CSN omgäende meddela

1. om den studerande helt eller delvis avbryter sina studier,
2. om den studerande förlänger sin studietid, och
3. om det i övrigt sker förändringar i den studerandes utbildning, studietid och studieomfattning som kan påverka rätten till studiestartsstöd eller studiestartsstödet storlek.

Till 5 § 1 meddelar CSN följande allmänna råd

Enligt bestämmelserna i 12 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd får studiestartsstöd lämnas för varje vecka då en studerande bedriver studier på minst halvtid.

Det bör vara varje läroanstalts ansvar att utforma kriterier för när en studerande ska anses bedriva studier. Exempelvis kan det ställas krav på närvaro vid obligatoriska moment och prov.

En studerande som inte längre anses bedriva studier bör anses ha avbrutit sina studier.

Uppgifter om studieresultat

6 §

En läroanstalt ska lämna följande uppgift om studieresultat för studerande som har ansökt om eller beviljats studiestartsstöd:

Kommunal vuxenutbildning	Uppgift om antal godkända gymnasiepoäng eller verksamhetspoäng.
Folkhögskola	Uppgift om att studierna har fullgjorts i den takt som utbildningsplanen föreskriver.

Hur uppgifter lämnas

7 §

Uppgifter lämnas på det sätt som CSN efter samråd med läroanstalten har beslutat om.

11 kap. Uppgiftsskyldighet för den studerande**Bestämmelser i lag och förordning**

1 §

Bestämmelser om studerandes skyldighet att anmäla ändrade förhållanden som har betydelse för rätten till studiemedel finns i 33 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd.

Anmälningsskyldigheten för en studerande som gör uppehåll i studierna på grund av sjukdom, tillfällig vård av barn, vård av närstående eller i samband med att ett barn under 18 år har avlidit framgår av X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

Vad som ska anmälas

2 §

En studerande ska anmäla till CSN om han eller hon

1. helt eller delvis avbryter sina studier,
2. förlänger sin studietid,
3. gör ett uppehåll i studierna av en annan anledning än vad som framgår av 1 § andra stycket under sju dagar eller mer och när studierna återupptas,
4. byter läroanstalt,
5. byter utbildning,
6. får en inkomst som överstiger fribeloppet, eller
7. får ny inkomst så att en redan lämnad inkomstuppgift som överstiger fribeloppet förändras.

Den studerande ska även anmäla till CSN om det i övrigt sker förändringar i hans eller hennes förhållanden som kan påverka rätten till studiestartsstöd eller studiestartsstödet storlek.

När anmälan ska göras

3 §

En anmälan om ändrade förhållanden ska ha kommit in till CSN senast inom en vecka efter det att förändringen har inträffat. Om anmälan kommer in senare ska den studerande anses ha fullgjort sin anmälningsskyldighet endast om det finns särskilda skäl.

Om den studerande har en förvaltare enligt föräldrabalken, ska anmälan göras av förvaltaren om detta ingår i hans eller hennes uppdrag.

12 kap. Kommunala resursramar och omfördelning av medel

Bestämmelser i förordning

1 §

Bestämmelser om kommunala resursramar och omfördelning av medel finns i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

Fastställande av en kommuns resursram

2 §

I X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd finns bestämmelser om att kommunens resursram ska fastställas med utgångspunkt i kommunens andel av alla arbetslösa i landet.

Kommunens resursram för ett kommande år ska fastställas utifrån uppgifter om kommunens genomsnittliga andel arbetslösa enligt första stycket under den tolv månadersperiod som föregår den 1 december året dessförinnan.

3 §

Senast den 31 december ska CSN underrätta de kommuner som har anmält önskemål om att använda studiestartsstöd i sitt rekryterande arbete om vilken andel enligt 2 § som har fastställts för kommunen för kommande år.

Anmälan till CSN

Hur ska anmälan och avanmälan göras

4 §

Kommuner som vill använda studiestartsstödet i sitt rekryterande arbete ska anmäla detta på det sätt som CSN bestämmer.

Kommuner som inte längre vill använda studiestartsstödet i sitt rekryterande arbete ska meddela detta på det sätt som CSN bestämmer.

När ska anmälan och avanmälan göras

5 §

Kommunens anmälan enligt 4 § första stycket ska lämnas in till CSN senast vecka 49 året innan det år kommunen vill börja använda studiestartsstödet.

Kommunens avanmälan enligt 4 § andra stycket ska lämnas in till CSN senast vecka 49 minst ett år före det år kommunen vill sluta använda studiestartsstödet.

Omfördelning av medel

6 §

För ett nästkommande år ska CSN senast den 31 december omfördela medel enligt X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

7 §

CSN ska senast den 31 mars varje år skicka ut en förfrågan till kommunerna om önskemål om omfördelning enligt X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

En kommun som önskar sådan omfördelning som avses i första stycket ska anmäla det till CSN senast den 30 april. Anmälan görs av kommuner som bedömer att kommunens fastställda andel av medlen inte kommer att utnyttjas helt, eller som bedömer att fler kan rekryteras till studier än vad kommunens andel av fastställda medel medger

8 §

Kommunens anmälan enligt 7 § andra stycket ska göras på det sätt CSN bestämmer och innehålla uppgift om storleken på de medel som kommunen önskar omfördelade.

9 §

CSN ska senast den 31 maj varje år underrätta kommuner som anmält önskemål om omfördelning enligt 7 § andra stycket om hur medel har omfördelats.

13 kap. Uppföljning och utvärdering

1 §

Bestämmelser om uppföljning och utvärdering av en kommuns rekryteringsarbete finns i 35 § lagen (2017:000) om studiestartsstöd och i X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

2 §

Kommunen ska dokumentera uppgifter om sitt rekryteringsarbete. Dokumentationen ska avse rekryteringen på individuell nivå och omfatta uppgift om

1. organisationer som kommunen samverkat med i samband med rekryteringen,
2. vägledningssamtal,
3. individuell studieplan,
4. utbildningens inriktning,
5. utbildningens koppling till ett lokalt eller regionalt bristyrkesområde, och
6. utbildningsbakgrund.

Kommunen ska på individuell nivå dokumentera om uppföljningssamtal har hållits med den studerande.

3 §

Kommunen ska överföra dokumentationen enligt 2 § första stycket till CSN tillsammans med den sökandes elektroniska ansökningsblankett i enlighet med 8 kap. 3 §.

Kommunen ska, på det sätt och vid den tidpunkt CSN bestämmer, överföra dokumentationen enligt 2 § andra stycket till CSN.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder ikraft den 2 juli 2017.
2. Kommunens resursram för 2017 ska, istället för vad som anges i 12 kap. 2 §, fastställas utifrån uppgifter om kommunens genomsnittliga andel av samtliga i riket arbetslösa enligt X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd under perioden maj månad 2016 till och med april månad 2017.
3. Kommuner som vill använda sig av studiestartsstödet under 2017 ska, istället för vad som anges i 12 kap. 5 §, senast den 15 september 2017 lämna in en anmälan enligt 12 kap. 4 §.
4. För 2017 ska CSN, istället för vad som anges i 12 kap. 6 §, senast den 1 oktober 2017 omfördela medel enligt X § förordningen (2017:000) om studiestartsstöd.

8.2 Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:1) om beviljning av studiemedel⁴⁶

Föreskrifter om ändring i Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:1) om beviljning av studiemedel;

beslutade den x 2017.

Centrala studiestödsnämnden (CSN) föreskriver med stöd av 3 kap. 1, 4, 5-6, 17, 25b, 34, 36-37, 39 §§ och 6 kap. 2, 7 och 10 §§ studiestödsförordningen (2000:655) i fråga om nämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:1) om beviljning av studiemedel⁴⁷

dels att 3 kap. 9 och 15 kap. 3 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast efter 15 kap. 2 c § ska utgå,

dels att nuvarande 3 kap. 3-5 och 6-9 §§ ska betecknas 3 kap. 6-8 och 2-5 §§,

dels att 1 kap., 1 b kap. 3 §, de nya 3 kap. 2-3 och 8 §§, 4 kap. 2, 3, 6-8 §§, 9 kap. 1, 4, 7 §§, 10 kap. 1-3 §§, 14 kap. 3 §, 15 kap. 2 b, 6, 7 §§, 16 kap. 6, 8, 9, 12 §§, 19 kap. 1, 4-6 §§, rubrikerna till 14 kap., 18 kap. och 19 kap., rubrikerna närmast före de nya 3 kap. 2, 5, 6 och 8 §§, närmast före 15 kap. 5, 6 §§ och närmast efter 19 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före de nuvarande 3 kap. 3, 5, 6 och 9 §§ ska sättas närmast före de nya 3 kap. 6, 8, 5 och 2 §§,

dels att det närmast efter 3 kap. 1 § och 10 kap. 2 §, närmast före den nya 3 kap. 2 §, närmast före 4 kap. 6 § och 10 kap. 2 § ska införas nya rubriker av följande lydelse,

dels att det närmast före 19 kap. 3 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Uppgifter inför och vid studiestarten”.

CSN beslutar också att de nuvarande allmänna råden till 3 kap. 9 § första stycket ska betecknas allmänna råd till 3 kap. 5 § första stycket, att de allmänna råden till 4 kap. 6 §, 10 kap. 3 §, 16 kap. 9 § andra stycket, 19 kap. 5 § 1, bilagan till studiestödsförordningen (2000:655) om folkhögskoleutbildningar närmast efter rubriken efter 1 b kap. 3 § samt till 3 kap. 26 § tredje stycket och 30 § studiestödsförordningen (2000:655) närmast efter 14 kap. 3 § ska ha följande lydelse, samt att det ska införas nya allmänna råd till 3 kap. 19 § studiestödslagen (1999:1395) närmast efter rubriken efter 10 kap. 2 § av följande lydelse.

1 kap. Definitioner

I dessa föreskrifter och allmänna råd menas med

1. <i>Prisbasbelopp</i>	<i>Det prisbasbelopp som fastställs enligt 2 kap. 6 och 7 §§</i>	1. <i>Beviljningsperiod</i>	<i>Den tidsperiod från och med den första kalendervecka till och</i>
-------------------------	--	-----------------------------	--

⁴⁶ I samtliga kapitel där det gjorts ändring i en eller flera paragrafer återges kapitlet i sin helhet.

⁴⁷ Författningen omtryckt CSNFS 2008:2.

	<i>socialförsäkringsbalken.</i>		<i>med den sista kalendervecka som studiemedel enligt studiestödslagen (1999:1395) eller studiestartsstöd enligt lagen (2017:000) om studiestartsstöd har beviljas för i ett och samma beslut.</i>
2. Studiestöd	<i>Offentligt finansierad ersättning som lämnas till enskild enligt studiestödslagen (1999:1395) i samband med studier.</i>	2. Eftergymnasial utbildning	<i>En svensk utbildning som är förtecknad i avdelning B1 i studiestödsförordningen (2000:655).</i>
3. Studiemedel	<i>Studiestöd i form av bidrag och lån som regleras i 3 kap. studiestödslagen.</i>	3. Fastställd studietid	<i>För vissa länder där läsårsstuderande och terminsstuderande vid högskole- och universitetsutbildningar följer den ordinarie terminsindelningen har CSN särskilt föreskrivit vad som anses ingå i en normal kursplan.</i>
4. Studiebidrag	<i>Studiemedel i form av bidrag i enlighet med 3 kap. 12 – 13 b §§ studiestödslagen.</i>	4. Hemort	<i>Den ort där den studerande har sin egentliga hemvist.</i>
5. Studielån	<i>Studiemedel i form av lån i enlighet med 3 kap. 1, 11-13 och 14-15 §§ studiestödslagen.</i>	5. Prisbasbelopp	<i>Det prisbasbelopp som fastställs enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.</i>
6. Studieperiod	<i>Den tidsperiod, t.ex. en termin, som kurser eller paket av kurser pågår. För studier vid utbildningsprogram som omfattas av bilaga 1 anses en studieperiod alltid uppgå till 20 veckor per termin.</i>	6. Senaste beviljningsperiod	<i>Den beviljningsperiod där den kalendermässigt senaste veckan som CSN har beviljat studiemedel eller studiestartsstöd för finns.</i>

7. Studiestödsperiod	Den del av en studieperiod som en studerande beviljas studiemedel för. Uttrycks i ett antal kalenderveckor.	7. Studiebidrag	Studiemedel i form av bidrag i enlighet med 3 kap. 12 – 13 b §§ studiestödslagen.
8. Beviljningsperiod	Den tidsperiod från och med den första kalendervecka till och med den sista kalendervecka som studiemedel beviljas för i ett och samma beslut.	8. Studielån	Studiemedel i form av lån i enlighet med 3 kap. 11-13 och 14-15 §§ studiestödslagen.
9. Senaste beviljningsperiod	Den period där den kalendermässigt senaste veckan som CSN har beviljat studiemedel för finns.	9. Studiemedel	Studiestöd i form av bidrag och lån som regleras i 3 kap. studiestödslagen.
	10. Studieomfattning	Studiernas omfattning uttryckt i poäng eller heltidsveckor.	
11. Studietaket	Studieomfattning i förhållande till studieperiodens längd uttryckt i studier på heltid, minst 75 procent av heltid och minst 50 procent av heltid.	11. Studieort	Den ort där utbildningen eller undervisningen är förlagd.
12. Eftergymnasial utbildning	En svensk utbildning som är förtecknad i avdelning B1 i studiestödsförordningen (2000:655).	12. Studieperiod	Den tidsperiod, t.ex. en termin, som kurser eller paket av kurser pågår. För studier vid utbildningsprogram som omfattas av bilaga 1 anses en studieperiod alltid uppgå till 20 veckor per termin.
13. Utbytesprogram	Ett program som innebär att det finns ett avtal om utbyte av studerande mellan två	13. Studiestartsstöd	Studiestöd i form av bidrag som regleras i lagen (2017:000) om studiestartsstöd.

läroanstalter i olika länder, och att den utskickande läroanstalten på förband intygar att studierna inom programmet i sin helhet kan tillgodoräknas som en del i den studerandes utbildning vid den läroanstalten.

14. Hemort	Den ort där den studerande har sin egentliga hemvist.	14. Studiestöd	Offentligt finansierad ersättning som lämnas till enskild enligt studiestödslagen (1999:1395) eller lagen (2017:00) om studiestartsstöd i samband med studier.
15. Studieort	Den ort där utbildningen eller undervisningen är förlagd.	15. Studiestödspenning	Den del av en studieperiod som en studerande beviljas studiemedel eller studiestartsstöd för. Uttrycks i ett antal kalenderveckor.
16. Fastställd studietid	För vissa länder där läsarsstuderande och terminsstuderande vid högskole- och universitetsutbildningar följer den ordinarie terminsindelningen har CSN särskilt föreskrivit vad som anses ingå i en normal kursplan.	16. Studietakt	Studieomfattning i förhållande till studieperiodens längd uttryckt i studier på heltid, minst 75 procent av heltid och minst 50 procent av heltid.
		17. Utbytesprogram	Ett program som innebär att det finns ett avtal om utbyte av studerande mellan två läroanstalter i olika länder, och att den utskickande läroanstalten på förband intygar att studierna

inom programmet i sin helhet kan tillgodoses som en del i den studerandes utbildning vid den läroanstalten.

1 b kap. Indelning av folkhögskolans utbildningar

Bestämmelser i förordning

1 §

Bestämmelser om vilka folkhögskoleutbildningar som ger rätt till studiemedel enligt avdelning A 1, A 2 respektive B 1 i bilagan till studiestödsförordningen finns i samma bilaga.

Villkor för A 1

Utbildning på grundskolenivå

2 §

Med utbildning på grundskolenivå ska avses en utbildning som i fråga om såväl innehåll som nivå motsvarar ämnen eller ämnesområden som finns i grundskolan. En folkhögskoleutbildning på en lägre nivå ska dock i förekommande fall anses vara en utbildning på grundskolenivå.

En särskild utbildning för deltagare med funktionshinder ska anses vara en utbildning på grundskolenivå, även om den inte har ett innehåll som motsvarar ämnen eller ämnesområden som finns i grundskolan och inte heller motsvarar gymnasial vuxenutbildning på komvux.

Utbildning som motsvarar gymnasial vuxenutbildning på komvux

3 §

En folkhögskoleutbildning som ger samma kunskaper som den studerande kan få genom att delta i en eller flera kurser inom gymnasial vuxenutbildning på komvux, *bör* anses motsvara gymnasial vuxenutbildning.

En folkhögskoleutbildning som ger samma kunskaper som den studerande kan få genom att delta i en eller flera kurser inom gymnasial vuxenutbildning på komvux, anses motsvara gymnasial vuxenutbildning.

Indelning mellan A 1 och A 2

För tillämpningen av bestämmelserna i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655) om indelningen av folkhögskoleutbildningar meddelar CSN följande allmänna råd

En sådan allmän kurs på folkhögskola som avses i 6 § förordningen (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen bör ge rätt till

En sådan allmän kurs på folkhögskola som avses i 9 § förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen bör ge rätt till

studiemedel enligt avdelning A 1 i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655). studiemedel enligt avdelning A 1 i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655).

Andra studier på folkhögskola bör ge rätt till studiemedel enligt avdelning A 1 för hela utbildningen, om den i huvudsak har en sådan inriktning och ett sådant innehåll som uppfyller kraven i 2 eller 3 § dessa föreskrifter och allmänna råd.

För folkhögskolestudier som inte ger rätt till studiemedel enligt avdelning A 1 lämnas studiemedel enligt avdelning A 2 för hela utbildningen.

Villkor för B 1

För tillämpningen av bestämmelserna i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655) om indelningen av folkhögskoleutbildningar meddelar CSN följande allmänna råd

Yrkesutbildning

En folkhögskoleutbildning som är yrkesinriktad bör normalt anses vara en yrkesutbildning. Undantag bör kunna göras om det är uppenbart att så inte är fallet.

En yrkesinriktad kurs som för det stora flertalet av de studerande är en förberedelse för fortsatta studier bör inte anses som en yrkesutbildning. Detsamma bör gälla för en yrkesinriktad kurs som inte mer än undantagsvis leder fram till förvärvsarbete av mer än marginell omfattning inom det aktuella yrkesområdet.

Högst 80 veckor

Villkoret att en yrkesutbildning får vara högst 80 veckor för att ge rätt till studiemedel bör gälla vid studier på heltid.

4 §

En folkhögskoleutbildning som är för lång för att ge rätt till studiemedel enligt avdelning B 1 ska inte ge rätt till studiemedel enligt avdelning B 1 för någon del av utbildningen. Detta gäller oavsett om utbildningen i sin helhet är eftergymnasial eller om endast en avslutande del av utbildningen är det.

Om en utbildning är för lång för att ge rätt till studiemedel enligt avdelning B 1, lämnas studiemedel för hela utbildningen enligt avdelning A 2 i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655).

5 §

I en etappindeldad folkhögskoleutbildning anses varje etapp utgöra en fristående utbildning om

1. den studerande kan välja att avsluta utbildningen efter en fullföljd etapp utan att det innebär ett studieavbrott, och
2. det inte är ett villkor att den studerande för att bli antagen till utbildningen i en etapp måste ha genomgått närmast föregående etapp.

Villkoret i studiestödsförordningen (2000:655) att en folkhögskoleutbildning får omfatta högst 80 veckor för att ge rätt till studiemedel enligt avdelning B 1 gäller för varje etapp, om villkoren i första stycket är uppfyllda.

Påbyggnad till gymnasieskolan

6 §

För att en folkhögskoleutbildning ska anses vara en påbyggnad till gymnasieskolan, ska det vara möjligt att bli antagen till utbildningen utan krav på någon annan genomgången utbildning än gymnasieskolan.

Till 6 § meddelar CSN följande allmänna råd

Med påbyggnad till gymnasieskolan bör avses att utbildningen bygger på den allmänna kunskapsnivå som en gymnasieutbildning förutsätts ge. Folkhögskoleutbildningen behöver alltså inte bygga på några speciella ämneskunskaper från gymnasieskolan.

Indelning mellan grundskolenivå och gymnasienivå

Vid tillämpningen av 3 kap. 8 och 10 §§ studiestödslagen (1999:1395)

7 §

De definitioner som ges i 2 § för vad som bör avses med folkhögskoleutbildning på grundskolenivå ska gälla på motsvarande sätt.

En folkhögskoleutbildning anses vara på gymnasienivå om den inte omfattas av första stycket och om den inte heller ger rätt till studiemedel enligt avdelning B 1 i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655).

För tillämpningen av 3 kap. 9 § studiestödsförordningen (2000:655) meddelar CSN följande allmänna råd

Vid tillämpningen av bestämmelser om det högre bidraget för studier på grundskolenivå och gymnasienivå i 3 kap. 9 § studiestödsförordningen (2000:655) bör 1 b kap. 7 § dessa föreskrifter och allmänna råd gälla på motsvarande sätt.

3 kap. Studietakt**Bestämmelser i lag och förordning m.m.**

1 §

Bestämmelser om studietakt och studieomfattning finns i 3 kap. 5 och 11–13 §§ studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 4, 4 a och 6 §§ studiestödsförordningen (2000:655). Bestämmelser om vad som anses utgöra studier på hel- respektive deltid kan framgå av andra författningar.

Hel- och deltidstudier

Studier vid folkhögskola

2 §

Studier på folkhögskola som omfattar ett av

skolan planerat studiearbete om minst 20 timmar per vecka ska anses vara heltidsstudier. Studier som omfattar mindre än 20 timmar per vecka men minst 15 respektive 10 timmar ska anses vara deltidstudier på 75 procent respektive 50 procent.

Med planerat studiearbete menas lärarledd undervisning och handledning samt övriga schemalagda eller av skolan på annat sätt organiserade studier.

Med en timme avses en tidsperiod om 60 minuter.

Beräkning av studietakten

För utbildningsformer där det inte är reglerat vad som är att anse som studier på hel- respektive deltid ska läroanstalten meddela studietakten till CSN.

För övriga utbildningar beräknas studietakten genom att studieomfattningen under en hel studieperiod ställs i relation till antalet veckor under samma tidsperiod. Om studier bedrivs vid olika utbildningar samtidigt (parallella studier), görs motsvarande beräkning av studietakten genom att den sammanlagda studieomfattningen ställs i relation till den totala studieperiodens längd.

3 §

Studier som bedrivs på distans eller som intervallkurs på folkhögskola ska anses vara på heltid, om studierna normalt kräver att den studerande ägnar sig åt dem i genomsnitt minst 40 timmar per vecka. Studier som kräver mindre än 40 timmar per vecka men minst 30 timmar ska anses vara deltidstudier på 75 procent. Studier som kräver mindre än 30 timmar per vecka men minst 20 timmar ska anses vara deltidstudier på 50 procent.

Med en timme avses en tidsperiod om 60 minuter.

Om studierna bedrivs med olika studietakt under skilda delar av en studieperiod, lämnas studiemedel utifrån den genomsnittliga studietakten. Studiemedel kan dock lämnas för olika studietakt under skilda delar av en studieperiod, om

1. den studerande begär det, och
2. det gäller klart avgränsningsbara utbildningsavsnitt med olika studietakt.

4 §

Studier på folkhögskola som är mer omfattande än det lägsta kravet för att de ska anses vara heltidsstudier räknas ändå inte som mer än heltidsstudier.

Avbrott av kurser

Om en studerande avbryter studierna i en kurs, lämnas studiemedel för tiden efter avbrottet med hänsyn till den för övriga kurser genomsnittliga studietakten för hela studieperioden.

Utlandsstudier

5 §

En studerande anses bedriva heltidsstudier om studietakten bedöms som heltidsstudier i det land där han eller hon är antagen till utbildningen.

En studerande som bedriver utlandsstudier inom ramen för ett utbytesprogram där utbytet utgår från Sverige anses dock bedriva heltidsstudier om studietakten bedöms som heltidsstudier i Sverige.

Till 5 § första stycket meddelar CSN följande allmänna råd

Utgångspunkten vid bedömningen av studietakten bör vara offentlig reglering av vad som är att anse som heltidsstudier.

För utbildningar där det inte är reglerat vad som är heltidsstudier, bör studietakten normalt bestämmas utifrån vad skolan bedömer vara heltidsstudier.

Om skolans bedömning saknas eller framstår som orimlig bör det studieåtagande som krävs för att slutföra en heltidsutbildning i normal tid, vara vägledande för bedömningen.

Studier på folkhögskola

Studier på folkhögskola som omfattar ett av skolan planerat studiearbete om minst 20 timmar om 60 minuter per vecka ska anses vara heltidsstudier. Studier som omfattar mindre än 20 timmar per vecka men minst 15 respektive 10 timmar ska anses vara deltidstudier på 75 procent respektive 50 procent.

Med planerat studiearbete menas lärarledd undervisning och handledning samt övriga schemalagda eller av skolan på annat sätt organiserade studier.

Studier som bedrivs på distans eller som intervallkurs på folkhögskola ska anses vara på heltid, om studierna normalt kräver att den studerande ägnar sig åt dem i genomsnitt minst 40 timmar per vecka. Studier som kräver mindre än 40 timmar per vecka men minst 30 timmar ska anses vara deltidstudier på 75 procent. Studier som kräver mindre än 30 timmar per vecka men minst 20 timmar ska anses vara deltidstudier på 50 procent.

Beräkning av studietakt

6 §

För utbildningsformer där det inte är reglerat vad som är att anse som studier på hel- respektive deltid ska läroanstalten meddela studietakten till CSN.

För övriga utbildningar beräknas studietakten genom att studieomfattningen under en studieperiod ställs i relation till antalet veckor under samma tidsperiod. Om studier bedrivs vid olika utbildningar samtidigt (parallella studier), görs motsvarande beräkning av studietakten genom att den sammanlagda studieomfattningen ställs i relation till den totala studieperiodens längd.

7 §

Om studierna bedrivs med olika studietakt under skilda delar av en studieperiod, lämnas studiemedel utifrån den genomsnittliga studietakten. Studiemedel kan dock lämnas för olika studietakt under skilda delar av en studieperiod, om

1. *den studerande begär det, och*
2. *det gäller klart avgränsningsbara utbildningsavsnitt med olika studietakt.*

Beräkning av studietakt vid avbrott av kurser

8 §

Studier på folkhögskola som är mer omfattande än det lägsta kravet för att de ska anses vara heltidsstudier räknas ändå inte som mer än

Om en studerande avbryter en kurs, lämnas studiemedel för tiden efter avbrottet med hänsyn till den för övriga kurser genomsnittliga studietakten för

heltidsstudier.

hela studieperioden.

Studietakt vid utlandsstudier

9 §

En studerande anses bedriva heltidsstudier om studietakten bedöms som heltidsstudier i det land där han eller hon är antagen till utbildningen.

En studerande som bedriver utlandsstudier inom ramen för ett utbytesprogram där utbytet utgår från Sverige anses dock bedriva heltidsstudier om studietakten bedöms som heltidsstudier i Sverige.

Till 9 § första stycket meddelar CSN följande allmänna råd

Utgångspunkten vid bedömningen av studietakten bör vara offentlig reglering av vad som är att anse som heltidsstudier.

För utbildningar där det inte är reglerat vad som är heltidsstudier, bör studietakten normalt bestämmas utifrån vad skolan bedömer vara heltidsstudier. 13

Om skolans bedömning saknas eller framstår som orimlig bör det studieåtagande som krävs för att slutföra en heltidsutbildning i normal tid, vara vägledande för bedömningen.

4 kap. Prövning av studieresultat

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om rätt till studiemedel med hänsyn till tidigare studieresultat finns i 3 kap. 7 § studiestödslagen (1999:1395) och 3 kap. 5 – 5 a §§ studiestödsförordningen (2000:655).

Tidsperioder som prövas

2 §

Studieresultaten från den studerandes senaste beviljningsperiod ska ligga till grund för prövningen av om den studerande har bedrivit sina tidigare studier i normal takt.

Om den studerandes senaste beviljningsperiod har omfattat kortare tid än ett år, ska även studieresultaten från den eller de tidigare

Studieresultaten från den studerandes senaste beviljningsperiod ska ligga till grund för prövningen av om den studerande har bedrivit sina tidigare studier i normal takt.

Om den studerande under hela eller delar av sin senaste beviljningsperiod har haft både studiemedel och studiestartsstöd, ska resultaten från både

studiestödperioder som den senaste beviljningsperioden hade kunnat omfatta ligga till grund för prövningen, om kravet på studieresultat då blir lägre.

Om studieresultat från andra studiestödperioder än de som ingår i den studerandes senaste beviljningsperiod inte har prövats, ska även dessa studieresultat tas med vid prövningen.

beviljningsperioden med studiemedel och med studiestartsstöd ligga till grund för prövningen.

Om studieresultat från andra studiestödperioder än de som ingår i den studerandes senaste beviljningsperiod inte har prövats, ska även dessa studieresultat tas med vid prövningen.

Om den studerandes senaste beviljningsperiod har omfattat kortare tid än ett år, får även studieresultaten från tidigare studiestödperioder ligga till grund för prövningen. Studieresultaten från den eller de studiestödperioder som tillsammans med den studerandes senaste beviljningsperiod omfattar högst 53 kalenderveckor i följd får läggas till grund för prövningen, om kravet på studieresultat då blir lägre.

När en studerande ansöker om studiemedel för

1. en studieperiod som studiemedel delvis redan har beviljats för och *de nya veckorna kan ingå i samma beviljningsperiod som de redan beviljade veckorna*, eller
2. en studieperiod som helt ligger inom den pågående beviljningsperioden,

har studieresultaten från den senaste beviljningsperioden prövats redan i samband med den tidigare ansökan. Någon ny prövning av studieresultat ska därmed inte göras.

3 §

I följande fall har studieresultaten prövats redan i samband med den tidigare ansökan. Någon ny prövning av studieresultat ska därmed inte göras.

Det gäller när en studerande ansöker om studiemedel för

1. en studieperiod som studiemedel eller studiestartsstöd delvis redan har beviljats för och *om de veckor den nya ansökan avser tillsammans med den senaste beviljningsperioden omfattar högst 53 kalenderveckor i följd*, eller
2. en studieperiod som helt ligger inom en pågående beviljningsperiod.

4 §

Vid utlandsstudier kan CSN bortse från studieresultaten från den studerandes senaste studiestödperiod, om det finns särskilda skäl.

Till 4 § meddelar CSN följande allmänna råd

Särskilda skäl enligt 4 § bör anses finnas om den studerande inte kan redovisa några studieresultat från den senaste studiestödperioden på grund av omständigheter som han eller hon inte kan påverka. Sådana omständigheter kan till exempel vara administrativa förseningar på den utländska skolan, som att skolan dröjer med att utfärda kursintyg.

Studieresultat som räknas med vid prövningen

5 §

Vid ansökan om studiemedel för en ny studieperiod får studieresultat, som en studerande uppnår senast fyra veckor in på perioden, läggas till studieresultaten för den senaste beviljningsperioden. Dessa studieresultat får då inte räknas med när studieresultaten från

den nya beviljningsperioden senare ska prövas.

Beräkning av kravet på studieresultat

Beräkning

<p>6 §</p> <p>Kravet på studieresultat fastställs utifrån det antal veckor som den studerande har studerat med <i>studiestöd</i>.</p>	<p>6 §</p> <p>Kravet på studieresultat fastställs utifrån det antal veckor som den studerande har studerat med <i>studiemedel</i> eller <i>studiestartsstöd</i> på <i>beltid</i>. <i>Veckor med sådant studiestöd för deltidsstudier ska räknas om till veckor med studiestöd för heltidsstudier.</i></p>
---	---

Till 6 § meddelar CSN följande allmänna råd

<p>Om en studerande under en eller flera hela veckor i en studiestödsperiod har fått <i>studiemedel</i> vid sjukdom enligt bestämmelserna i 3 kap. 26–32 §§ studiestödsförordningen (2000:655), bör han eller hon inte anses ha studerat med <i>studiemedel</i> under dessa veckor. Detsamma bör gälla för de veckor då en studerande har fått <i>studiemedel</i> enligt 3 kap. 32 a–h §§ studiestödsförordningen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vid tillfällig vård av barn, 2. vid vård av närstående, eller 3. i samband med att ett barn under 18 år har avlidit. 	<p>Om en studerande under en eller flera hela veckor i en studiestödsperiod har fått <i>studiestöd</i> vid sjukdom enligt bestämmelserna i 3 kap. 26–32 §§ studiestödsförordningen (2000:655) eller i X § förordningen (2017:000) om <i>studiestartsstöd</i>, bör han eller hon inte anses ha studerat med <i>studiestöd</i> under dessa veckor. Detsamma bör gälla för de veckor då en studerande har fått <i>studiestöd</i> enligt 3 kap. 32 a–h §§ studiestödsförordningen eller X § förordningen om <i>studiestartsstöd</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vid tillfällig vård av barn, 2. vid vård av närstående, eller 3. i samband med att ett barn under 18 år har avlidit.
---	---

Avrundning

<p>7 §</p> <p>När <i>kraven</i> enligt 8–9 §§ och 14–22 b §§ fastställs, ska <i>veckor med studiemedel för deltidsstudier räknas om till veckor med studiemedel för heltidsstudier (heltidsveckor)</i>. <i>Antalet heltidsveckor avrundas till närmast lägre heltal.</i></p>	<p>7 §</p> <p><i>Antalet heltidsveckor med studiestöd enligt 6 § avrundas till närmast lägre heltal.</i></p>
--	--

7 a §
Kravet på studieresultat enligt 8–9 §§ och 18–22 b §§ avrundas till närmast lägre heltal.

Normal takt

Utbildning på grundskole- och gymnasienivå

8 §

Vid studier på en kommunal eller statlig vuxenutbildning eller på en utbildning enligt förordningen (2015:504) om statsbidrag för utbildning som kombineras med traineejobb, eller när del av sådan förläggs utomlands, är normal studietakt att den studerande ska ha uppnått 20 verksamhetspoäng per heltidsvecka med *studiemedel* under *beviljningsperioden*.

Normal studietakt kan också vara att den studerande ligger efter med en eller flera kurser som motsvarar högst 200 verksamhetspoäng under den totala studietiden och om han eller hon har uppnått minst 10 verksamhetspoäng per heltidsvecka med *studiemedel* under *beviljningsperioden*.

Vid studier på en kommunal eller statlig vuxenutbildning eller på en utbildning enligt förordningen (2015:504) om statsbidrag för utbildning som kombineras med traineejobb, eller när del av sådan utbildning förläggs utomlands, är normal studietakt att den studerande ska ha uppnått 20 verksamhetspoäng per heltidsvecka med *studiestöd* under *den period som ska provas enligt 2 §*.

Normal studietakt kan också vara att den studerande ligger efter med en eller flera kurser som motsvarar högst 200 verksamhetspoäng under den totala studietiden och om han eller hon har uppnått minst 10 verksamhetspoäng per heltidsvecka med *studiestöd* under *den period som ska provas enligt 2 §*.

9 §

Vid studier på

1. en övrig utbildning under avdelning A i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655), eller
2. en gymnasial utbildning utomlands och när en del av en sådan gymnasial utbildning utomlands förläggs i Sverige

är normal studietakt att den studerande ska ha uppnått studieresultat i den takt som utbildningsplanen föreskriver. Mindre och tillfälliga förseningar kan dock accepteras.

Utbildning på eftergymnasial nivå

14 §

Vid studier på en sådan utbildning under avdelning B 2 i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655) som inte omfattas av 3 kap. 5 § första stycket samma förordning, eller när del av sådan utbildning förläggs utomlands, är normal studietakt att den studerande ska ha klarat av

1. 62,5 procent av sitt studieåtagande under de första 40 veckorna med studiemedel vid heltidsstudier, och
2. 75 procent av sitt studieåtagande för studier som därefter bedrivs med studiemedel.

18 §

Vid studier på en utbildning under avdelning B 1 i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655), eller när del av sådan utbildning förläggs utomlands, är normal studietakt att den studerande ska ha uppnått studieresultat i den takt som utbildningsplanen föreskriver. Mindre och tillfälliga förseningar kan dock accepteras.

19 §

För studier på en utbildning utomlands och när delar av sådan utbildning förläggs i Sverige eller i annat land, tillämpas 20-22 a §§. Detta gäller dock inte när studierna förläggs vid sådan utbildning som avses i 3 kap. 5 § studiestödsförordningen (2000:655).

20 §

Vid studier på en icke-poängsatt utbildning utomlands, eller när del av sådan utbildning förläggs i Sverige eller i ett annat land, är normal studietakt att den studerande ska ha uppnått studieresultat i den takt som utbildningsplanen föreskriver. Mindre och tillfälliga förseningar kan dock accepteras.

21 §

Vid studier på en poängsatt utbildning i Australien eller Nya Zeeland är normal studietakt att den studerande, under de första 40 veckorna med studiemedel för heltidsstudier ska ha klarat av 62,5 procent av det genomsnittliga studieåtagandet som krävs för att kunna slutföra en examen i studielandet i normal tid. Därefter är normal studietakt att den studerande som lägst ska ha klarat av det antal poäng eller motsvarande som enligt 3 kap. 9 § innebär rätt till studiemedel för heltidsstudier.

Första stycket gäller även när delar av en poängsatt utbildning i Australien förläggs utanför Australien och när delar av en poängsatt utbildning i Nya Zeeland förläggs utanför Nya Zeeland.

22 §

Vid studier på en poängsatt utbildning i Kanada och USA som är på undergraduate-nivå är normal studietakt att den studerande, under de första 40 veckorna med studiemedel för heltidsstudier, ska ha klarat av 62,5 procent av det genomsnittliga studieåtagande som krävs för att kunna slutföra en examen i studielandet i normal tid. Därefter är normal studietakt att den studerande som lägst ska ha klarat av det antal poäng eller motsvarande som enligt 3 kap. 9 § innebär rätt till studiemedel för heltidsstudier.

Vid studier på en poängsatt utbildning i Kanada och USA som är på graduate-nivå är normal studietakt att den studerande som lägst ska ha klarat av det antal poäng eller motsvarande som enligt 3 kap. 9 § innebär rätt till studiemedel för heltidsstudier.

Första och andra styckena gäller även när delar av en sådan poängsatt utbildning i Kanada förläggs utanför Kanada och när delar av en sådan poängsatt utbildning i USA förläggs utanför USA.

22 a §

Vid studier på en annan poängsatt utbildning utomlands än en sådan som avses i 21-22 §§ eller när del av sådan utbildning förläggs i Sverige eller i annat land, är normal studietakt att den studerande, under de första 40 veckorna med studiemedel för heltidsstudier, ska ha klarat av 62,5 procent av det antal poäng eller motsvarande som enligt 3 kap. 9 § innebär rätt till studiemedel för heltidsstudier. Därefter är normal studietakt att den studerande ska ha klarat av 75 procent av det antal poäng eller motsvarande som enligt 3 kap. 9 § innebär rätt till studiemedel för heltidsstudier.

Utbildning inom ramen för ett utbytesprogram

22 b §

Vid utlandsstudier som bedrivs inom ramen för ett utbytesprogram där utbytet utgår från

Sverige, är normal studietakt vad som anses vara normal studietakt vid den utbildning där utbytet ska tillgodoräknas.

Äldre studieresultat

23 §

För att en period med studiemedel ska anses ha avslutats för mer än tio år sedan, i enlighet med 3 kap. 5 a § studiestödsförordningen (2000:655), ska det ha gått mer än tio år mellan den sista kalenderveckan i den studerandes senaste beviljningsperiod och den första kalendervecka som den studerande ansöker om studiemedel för.

För att en period med studiemedel *eller med studiestartsstöd* ska anses ha avslutats för mer än tio år sedan, i enlighet med 3 kap. 5 a § studiestödsförordningen (2000:655), ska det ha gått mer än tio år mellan den sista kalenderveckan i den studerandes senaste beviljningsperiod och den första kalendervecka som den studerande ansöker om studiemedel för.

Särskilda skäl

Till 3 kap. 7 § andra stycket första punkten studiestödslagen (1999:1395) meddelar CSN följande allmänna råd

Som särskilda skäl att lämna studiemedel även om en studerande inte har bedrivit sina tidigare studier i normal takt bör räknas till exempel egen eller nära anhörigs sjukdom, dödsfall i familjen eller allvarliga brister hos utbildningsanordnaren som den studerande inte har kunnat råda över.

Återkvalificering

24 §

En studerande har åter rätt till studiemedel från och med veckan efter den kalendervecka då kraven på studieresultat enligt 3 kap. 5 § studiestödsförordningen (2000:655), enligt 4 kap. 8-9 §§ eller 4 kap. 14-22 b §§ dessa föreskrifter är uppnådda.

Om den studerande byter utbildningsform kan återkvalificering också ske genom att han eller hon redovisar godkända studieresultat från den nya utbildningen. Studiemedel kan även då beviljas från och med veckan efter den vecka då godkända studieresultat motsvarande kravet enligt första stycket har uppnåtts.

9 kap. Beräkning av studiemedel

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om beräkning av studiemedel finns i 3 kap. 11-18, 21-22 §§ och 6 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 16 § studiestödsförordningen (2000:655).

Bestämmelser om beräkning av studiemedel finns i 3 kap. 11-22 §§ och 6 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 16 § studiestödsförordningen (2000:655).

Veckobelopp och fribelopp

2 §

Vid beräkning av studiemedlens veckobelopp i samband med beviljning och vid beräkning av fribelopp enligt 3 kap. 11–22 §§ studiestödslagen (1999:1395) ska vecka 1–26 anses höra till det första kalenderhalvåret och vecka 27–53 till det andra kalenderhalvåret.

3 §

Vid olika studietakt under kalenderhalvåret räknas fribeloppet fram genom att fribeloppet först fastställs för den av perioderna som har högst studietakt och sedan minskas med beloppet för antalet tillkommande veckor med en lägre studietakt.

Avrundning

4 §

Vid beräkning av studiemedelsbelopp och vid minskning av *studiemedels*belopp ska avrundningen nedåt till helt krontal ske per kalendervecka. Vid beräkning av studiemedelsbelopp och vid minskning av belopp ska avrundningen nedåt till helt krontal ske per kalendervecka.

Minskning av studiemedel på grund av inkomst

5 §

Om inte annat följer av 6 §, ska minskningen av studiemedelsbelopp enligt 3 kap. 18 § studiestödslagen (1999:1395) göras genom att det belopp som ska dras bort från studiemedelsbeloppet fördelas jämnt på beviljade veckor under kalenderhalvåret. Vid olika studietakt ska minskningen ske i förhållande till studietakten.

6 §

Vid studier under ett sådant studieår om 40 veckor som nämns i 3 kap. 16 § studiestödsförordningen (2000:655) ska minskningen fördelas på höstterminens 20 veckor respektive vårterminens 20 veckor.

Lägsta belopp

7 §

Om det belopp som en studerande har rätt till under ett kalenderhalvår i genomsnitt per vecka motsvarar eller är mindre än 0,25 procent av prisbasbeloppet, ska studiemedel inte lämnas för det kalenderhalvåret. Vid bedömningen av rätten att behålla ett utbetalt belopp efter ändring tillämpas inte denna regel.

Studiemedel får enligt 3 kap. 22 § studiestödslagen (1999:1395) inte lämnas om beloppet per vecka motsvarar eller är lägre än 0,25 procent av prisbasbeloppet.

Utgångspunkten vid beräkningen ska vara det belopp som den studerande har rätt till i genomsnitt per vecka under ett kalenderhalvår.

Vid studier under ett sådant studieår om 40 veckor som nämns i 3 kap. 16 § studiestödsförordningen (2000:655) ska genomsnittet räknas på höstterminens 20 veckor respektive vårterminens 20 veckor.

10 kap. Inkomstprövning

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om vad som ska räknas som en studerandes inkomst finns i 3 kap. 19 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 17 § studiestödsförordningen (2000:655). Bestämmelser om de olika inkomstslagen finns i inkomstskattelagen (1999:1229), *kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.*

Bestämmelser om vad som ska räknas som en studerandes inkomst finns i 3 kap. 19 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 17 § studiestödsförordningen (2000:655). Bestämmelser om de olika inkomstslagen finns i inkomstskattelagen (1999:1229).

Inkomstens fördelning på kalenderhalvår

Överskott i inkomstslaget tjänst

2 §

Inkomst av tjänst ska hänföras till det kalenderhalvår då den kan disponeras.

Inkomst av tjänst för ett kalenderår ska fördelas med hälften på varje kalenderhalvår om det inte kan bestämmas under vilket kalenderhalvår den kan disponeras eller faller ut.

Överskott i inkomstslaget tjänst ska hänföras till det kalenderhalvår det kan disponeras eller på annat sätt kommer den studerande till del.

Överskott i inkomstslaget tjänst för ett kalenderår ska fördelas med hälften på varje kalenderhalvår om det inte kan bestämmas under vilket kalenderhalvår det kan disponeras eller kommer den enskilde till del.

Överskott i inkomstslagen näringsverksamhet och kapital

Till 3 kap. 19 § studiestödslagen (1999:1395) meddelar CSN följande allmänna råd

Överskott i inkomstslagen näringsverksamhet och kapital bör hänföras till det kalenderhalvår de kan disponeras eller på annat sätt kommer den studerande till del. Om den studerade begär det, bör överskott i inkomstslagen dock istället kunna fördelas till lika stora delar per kalenderhalvår.

Överskott i inkomstslagen näringsverksamhet och kapital för ett kalenderår bör fördelas med hälften på varje kalenderhalvår om det inte kan bestämmas under vilket kalenderhalvår de kan disponeras eller kommer den enskilde till del.

Inkomst som inte beskattas i Sverige

3 §

Beräkningen av inkomst i utlandet ska ske utifrån de skatterättsliga principer som gäller för beräkningen av inkomst i Sverige.

Inkomsten räknas om till svenska kronor utifrån den valutakurs som gäller den första bankdagen för inkomståret. Om denna valutakurs inte är känd räknas inkomsten om till svenska kronor utifrån den valutakurs som gäller den första bankdagen det år då beslutet om studiemedel fattas.

Om beräkningen har gjorts utifrån valutakursen den första bankdagen beslutsåret, får det göras en omräkning av inkomsten för sådan inkomst som avser det därpå följande inkomståret. Detta gäller dock under förutsättning att

1. *omräkningen leder till att den studerande kan få ytterligare studiemedel, och*
2. *om den studerande begär en ny beräkning.*

Om beräkningen har gjorts utifrån valutakursen den första bankdagen *under* beslutsåret, får det göras en omräkning av inkomsten för sådan inkomst som avser det därpå följande inkomståret. Detta gäller dock under förutsättning att

1. *den studerande begär en ny beräkning, och*
2. *omräkningen leder till att den studerande kan få ytterligare studiemedel.*

Till 3 § meddelar CSN följande allmänna råd

Till grund för beräkning av inkomst i Sverige ligger inkomstbegreppet sammanlagd inkomst av tjänst, näringsverksamhet och kapital. En studerande som har inkomst i utlandet bör beräkna inkomsten i enlighet med detta inkomstbegrepp, trots att det inte gäller i det land där inkomsten tjänas in. Detta innebär att som inkomst i utlandet räknas den inkomst som skulle ha varit skattepliktig om den hade tjänats in i Sverige. Om den studerande har inkomst i både Sverige och utlandet, ska dessa inkomster läggas samman.

De skatterättsliga avdrag som godtas i Sverige inom respektive inkomstslag accepteras på motsvarande sätt *för* inkomst i utlandet. Allmänna avdrag, exempelvis avgift för pensionsförsäkringspremier, får dock inte dras från inkomsten.

Om en inkomst i ett inkomstslag är mindre än 0 kronor, räknas den som 0 kronor.

14 kap. Studerandes uppgiftsskyldighet

De skatterättsliga avdrag som godtas i Sverige i respektive inkomstslag accepteras på motsvarande sätt *vid beräkning av* inkomst i utlandet. Allmänna avdrag, exempelvis avgift för pensionsförsäkringspremier, får dock inte dras från inkomsten.

Om det finns ett underskott i ett inkomstslag, räknas överskottet i inkomstslaget som 0 kronor.

14 kap. Uppgiftsskyldighet för den studerande

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om studerandes skyldighet att anmäla ändrade förhållanden som har betydelse för rätten till studiemedel finns i 3 kap. 27 § studiestödslagen (1999:1395).

Anmälningsskyldigheten för en studerande som gör uppehåll i studierna på grund av sjukdom, tillfällig vård av barn, vård av närstående eller i samband med att ett barn under 18 år har avlidit framgår av 3 kap. 28, 32 b, 32 e respektive 32 h §§ studiestödsförordningen

(2000:655).

Vad som ska anmälas

2 §

En studerande ska anmäla till CSN om han eller hon

1. helt eller delvis avbryter sina studier,
2. förlänger sin studietid,
3. gör ett uppehåll i studierna av en annan anledning än vad som framgår av 1 § andra stycket under sju dagar eller mer och när studierna återupptas,
4. gör ett uppehåll i studierna under sju dagar eller mer på grund av sjukdom vid utlandsstudier,
5. byter läroanstalt,
6. byter utbildning,
7. får en inkomst som överstiger fribeloppet, eller
8. får ny inkomst så att en redan lämnad inkomstuppgift som överstiger fribeloppet förändras.

Den studerande ska även anmäla till CSN om det i övrigt sker förändringar i hans eller hennes förhållanden som kan påverka rätten till studiemedel eller studiemedlens storlek.

När anmälan ska göras

3 §

En anmälan om ändrade förhållanden ska ha kommit in till CSN senast inom en vecka efter det att förändringen har inträffat. Om anmälan kommer in senare ska den studerande anses ha fullgjort sin anmälningsskyldighet endast om det finns särskilda skäl.

Om den studerande är omyndig ska anmälan göras av förmyndaren. Om den studerande har en förvaltare enligt föräldrabalken, ska anmälan göras av förvaltaren om detta ingår i hans eller hennes uppdrag.

En anmälan enligt 2 § 4 ska ske senast vid nästa studiestödsperiods början eller senast vid beviljningsperiodens slut, om anmälan gäller sjukdom under den sista studiestödsperioden i beviljningsperioden. Anmälan ska innehålla datum för sjukdomens första och sista dag. Den studerande ska även lämna in ett läkarintyg till CSN för att styrka nedsättningen av studieförmågan på grund av sjukdomen.

En anmälan enligt 2 § första stycket 4 ska ske senast vid nästa studiestödsperiods början eller senast vid beviljningsperiodens slut, om anmälan gäller sjukdom under den sista studiestödsperioden i beviljningsperioden. Anmälan ska innehålla datum för sjukdomens första och sista dag. Den studerande ska även lämna in ett läkarintyg till CSN för att styrka nedsättningen av studieförmågan på grund av sjukdomen.

Till 3 kap. 26 § tredje stycket och 30 § studiestödsförordningen (2000:655) meddelar CSN följande allmänna råd

Vid utlandsstudier bör särskilda skäl att godkänna tid innan en anmälan om sjukdom har gjorts *anses föreligga* om anmälan sker enligt 14 kap. 3 § tredje stycket i dessa föreskrifter och allmänna råd.

Vid utlandsstudier bör *det finnas* särskilda skäl att godkänna tid innan en anmälan om sjukdom har gjorts om anmälan sker enligt 14 kap. 3 § tredje stycket i dessa föreskrifter och allmänna råd.

15 kap. Ansökan och beviljning

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om ansökan med mera finns i 3 kap. 29 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 36–37 §§ studiestödsförordningen (2000:655).

Ansökan och ansökningsblanketter

2 §

Ansökan om studiemedel ska göras på den manuella eller elektroniska blankett som CSN bestämmer. Vid elektronisk överföring ska den webbplats på internet som CSN anvisar användas.

Elektronisk ansökan

2 a §

Ansökan om studiemedel får göras elektroniskt om den studerande är myndig och inte har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

2 b §

En elektronisk ansökan om studiemedel ska skrivas under med hjälp av en e-legitimation *som uppfyller kraven i avsnitt 5.9 Grundläggande vägledning för myndigheternas användning av e-legitimationer och elektroniska underskrifter (e-nämnden 04:02) i dess lydelse den 23 maj 2005.*

En elektronisk ansökan om studiemedel ska skrivas under med hjälp av en e-legitimation.

Med e-legitimation enligt första stycket avses en identitetshandling i elektronisk form som vid elektronisk kommunikation används för legitimering eller underskrift och vars utfärdare har avtal med E-legitimationsnämnden.

Medgivande

2 c §

Den studerande ska i ansökan om studiemedel för studier vid en läroanstalt utomlands lämna ett medgivande att läroanstalten, till CSN, får lämna uppgifter om den studerandes

1. antagning,
2. studieaktivitet,
3. undervisningsavgifter, och
4. studieresultat.

Ansökan om studielån

Rubriken upphävs.

3 §

Utöver tidigare beviljat studiebidrag får studielån lämnas för mer än fyra veckor före den kalendervecka då ansökan kom in till CSN, dock

Paragrafen upphävs.

tidigast från och med beviljningsperiodens början. Detta gäller under förutsättning att ansökan kommer in senast den sista dagen i beviljningsperioden.

Beviljning

Maximal beviljningstid

5 §

Med ett år i sänder i 3 kap. 37 § studiestödsförordningen (2000:655) avses en period om högst 53 kalenderveckor i taget.

Ansökan om studiebidrag

Ansökan om studiemedel

6 §

En studerande som inte har ansökt om studiebidrag för samtliga kalenderveckor som ingår i beviljningsperioden kan senare beviljas ett sådant bidrag för resterande veckor, även för mer än fyra veckor före den kalendervecka då ansökan kom in till CSN. Detta gäller under förutsättning att ansökan kommer in senast den sista dagen i beviljningsperioden.

En ansökan om ytterligare studiemedel under en beviljningsperiod, som studiemedel redan har beviljats för i ett och samma beslut, anses ha kommit in till CSN redan i samband med den ursprungliga ansökan om studiemedel för den aktuella beviljningsperioden. Detta gäller under förutsättning att den nya ansökan kommer in senast den sista dagen i den beviljningsperioden.

Utländska medborgare

7 §

När en studerande som inte är svensk medborgare *första gången* ansöker om studiemedel, ska han eller hon lämna uppgifter om sina förhållanden på den manuella eller elektroniska blankett som CSN bestämmer.

En sådan blankett ska även lämnas in

1. om den studerandes förhållanden har ändrats och om de ändrade förhållandena kan påverka rätten till studiemedel,
2. om den studerande efter den senaste prövningen har varit utanför Sverige i mer än sex månader,
3. om den studerande tidigare har fått ett tidsbegränsat beslut enligt EU-rätten,
4. om den studerande ska studera utomlands på något annat än ett utbytesprogram, eller
5. om CSN begär det.

När en studerande som inte är svensk medborgare ansöker om studiemedel *för utlandsstudier eller för första gången ansöker om studiemedel för studier i Sverige*, ska han eller hon lämna uppgifter om sina förhållanden på den manuella eller elektroniska blankett som CSN bestämmer.

En sådan blankett ska även lämnas in

1. om den studerande har uppfyllt villkoren för rätt till svenskt studiestöd och det tidsbegränsade beslutet om rätt till svenskt studiestöd inte omfattar den tid som den nya ansökan om studiemedel avser,
2. om den studerandes förhållanden har ändrats och de ändrade förhållandena kan påverka rätten till studiemedel,
3. om den studerande efter den senaste prövningen har varit utanför Sverige i mer än sex månader, eller
4. om CSN begär det.

16 kap. Utbetalning

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om utbetalning av studiemedel finns i 3 kap. 30 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 39 § studiestödsförordningen (2000:655).

Förskottsvis utbetalning varje månad

1 a §

Bestämmelser om att utbetalning av studiemedel vid studier i Sverige sker förskottsvis varje månad finns i 3 kap. 39 § studiestödsförordningen (2000:655).

Vid utlandsstudier sker utbetalning av studiemedel förskottsvis varje månad, om inte annat följer av 4 a §.

Vad en förskottsvis utbetalning varje månad får omfatta

2 §

En utbetalning avser i regel studiemedel för fyra veckor, men den kan även omfatta ett annat antal veckor i början och slutet av en studiestödsperiod. Särskilda bestämmelser om den första utbetalningen i en studiestödsperiod finns i 16 kap. 3 §.

3 §

Den första utbetalningen i en studiestödsperiod avser studiemedel för minst tre veckor. Om det återstår två eller färre veckor till nästa ordinarie utbetalningsdag, görs både den första och den andra utbetalningen samtidigt.

Antal veckor till och med den kalendervecka då nästa ordinarie utbetalningsdag är planerad	Antal veckor som första utbetalningen omfattar	Utbetalning görs även nästföljande ordinarie utbetalningsdag
1	5	Nej
2	6	Nej
3	3	Ja
4	4	Ja
5	5	Ja

Tidpunkt för utbetalning som sker förskottsvis varje månad

4 §

Med undantag av den första utbetalningen för en studiestödsperiod betalas studiemedel ut den 25:e i månaden. Om denna dag inte är en bankdag, görs utbetalningen närmast föregående bankdag.

Studiestödsperiodens första utbetalning görs tidigast den första dagen i studiestödsperioden. Om studiemedel betalas ut på annat sätt än förskottsvis varje månad enligt 4 a §, kan utbetalning dock göras tidigast tre veckor före studiestödsperiodens början.

När studiemedel kan betalas ut på annat sätt än förskottsvis varje månad

Studier i Sverige

Till 3 kap. 39 § studiestödsförordningen (2000:655) meddelar CSN följande allmänna råd

Om den studerande kan visa att han eller hon, före den tidpunkt studiemedel annars skulle ha betalats ut, exempelvis har höga inledande levnadskostnader, bör det finnas särskilda skäl att betala ut studiemedel på annat sätt än förskottsvis varje månad. Detsamma bör gälla för utbetalning av studiemedel i form av merkostnadslån, om den studerande kan visa att han eller hon, före den tidpunkt studiemedel annars skulle ha betalats ut, måste bekosta sådant som lånet är avsett att täcka.

Utlandsstudier

4 a §

Vid utlandsstudier får studiemedel i form av merkostnadslån betalas ut på annat sätt än förskottsvis varje månad om den studerande kan visa att han eller hon, före den tidpunkt studiemedel annars skulle ha betalats ut, måste bekosta sådant som lånet är avsett att täcka.

Studiemedel får även betalas ut på annat sätt, om det finns särskilda skäl.

Till 4 a § andra stycket meddelar CSN följande allmänna råd

Om den studerande kan visa att han eller hon, före den tidpunkt studiemedel annars skulle ha betalats ut, exempelvis har höga inledande levnadskostnader, bör det finnas särskilda skäl att betala ut studiemedel på annat sätt än förskottsvis varje månad.

5 §

Vid utlandsstudier får en utbetalning av studiemedel på annat sätt än förskottsvis varje månad enligt 4 a § omfatta högst 26 veckor. En utbetalning av merkostnadslån på annat sätt än förskottsvis varje månad får dock vid sådana studier omfatta högst 53 veckor.

Villkor för utbetalning

Studier i Sverige

6 §

Vid studier i Sverige kan den studerande få den första utbetalningen i en studiestödsperiod när en studieförsäkrans enligt 7 § har kommit in till CSN.

Den studerande kan dock få en utbetalning av merkostnadslån för undervisningsavgifter som avser flera studiestödsperioder, när en studieförsäkrans för den första av dessa perioder har kommit in till CSN.

Vid studier i Sverige kan den studerande få den första utbetalningen *av studiemedel* i en studiestödsperiod när en studieförsäkrans enligt 7 § har kommit in till CSN.

Den studerande kan dock få en utbetalning av merkostnadslån för undervisningsavgifter som avser flera studiestödsperioder *med studiemedel*, när en studieförsäkrans för den första av dessa perioder har kommit in till CSN.

7 §

En studieförsäkran för studier i Sverige enligt 6 § ska innehålla

1. en försäkran av den studerande om att studierna har påbörjats och att han eller hon avser att studera vid den läroanstalt och utbildning samt under den tid och i den studieomfattning som studiemedel har beviljats för, och
2. läroanstaltens intygande om vilken utbildning som den studerande har påbörjat och registrerat sig på samt uppgifter om utbildningens studieomfattning och tid.

CSN kan komma överens med en läroanstalt om att uppgifterna enligt andra punkten inte behöver lämnas via den studerande, utan att de kan lämnas direkt till CSN så snart den studerande har registrerat sig på utbildningen.

Utlandsstudier

8 §

Vid utlandsstudier kan den studerande få den första utbetalningen i en studiestödsperiod när en studieförsäkran enligt 9 § har kommit in till CSN.

Den studerande kan dock få en utbetalning av merkostnadslån som avser flera studiestödsperioder, när en studieförsäkran för den första av dessa perioder har kommit in till CSN.

En studieförsäkran enligt första och andra styckena får lämnas tidigast fyra veckor före studiestödsperiodens början

Vid utlandsstudier kan den studerande få den första utbetalningen *av studiemedel* i en studiestödsperiod när en studieförsäkran enligt 9 § har kommit in till CSN.

Den studerande kan dock få en utbetalning av merkostnadslån som avser flera studiestödsperioder *med studiemedel*, när en studieförsäkran för den första av dessa perioder har kommit in till CSN.

9 §

En studieförsäkran för utlandsstudier enligt 8 § ska innehålla

1. en försäkran av den studerande om att han eller hon avser att studera vid den läroanstalt och utbildning samt under den tid och i den studieomfattning som studiemedel har beviljats för, och
2. läroanstaltens intygande om att den studerande är registrerad för de studier för vilka studiemedel har beviljats.

En studieförsäkran avseende den första, tredje och femte studiestödsperioden i en beviljningsperiod ska dock innehålla läroanstaltens intygande enligt första stycket 2, endast om det finns behov av det.

En studieförsäkran avseende den första, tredje och femte studiestödsperioden i en beviljningsperiod *med studiemedel* ska dock innehålla läroanstaltens intygande enligt första stycket 2, endast om det finns behov av det.

Till 9 § andra stycket meddelar CSN följande allmänna råd

Det bör anses finnas behov av att ställa krav på läroanstaltens intygande om den studerande tidigare har *fått studiemedel för utlandsstudier felaktigt eller med för högt belopp på grund av att studierna har avbrutits eller aldrig har påbörjats, eller om den studerande har orsakat en sådan utbetalning.*

Det bör anses finnas behov av att ställa krav på läroanstaltens intygande om den studerande tidigare har

1. *fått studiemedel för utlandsstudier felaktigt eller med för högt belopp på grund av att studierna har avbrutits eller aldrig har påbörjats, eller om den*

studerande på annat sätt har orsakat en sådan utbetalning, eller

2. *vilselett CSN och om vilseledandet har lett till ett felaktigt beslut att bevilja studiemedel för utlandsstudier.*

Utbetalningssätt

11 §

Studiemedlen sätts in på det konto som den studerande har meddelat CSN:s betalningsförmedlande bank.

Om den studerande inte har meddelat banken vilket konto som utbetalningen ska sättas in på, görs utbetalningen på ett särskilt utbetalningskort som ska lösas in på banken.

En utbetalning får göras på annat sätt än enligt första och andra styckena, om den studerande inte kan få ett konto i en svensk bank och dessutom

1. saknar ett svenskt personnummer,
2. inte är folkbokförd i Sverige, eller
3. befinner sig utomlands.

Om den studerande inte har meddelat banken vilket konto som utbetalningen ska sättas in på, görs utbetalningen *av banken* på ett särskilt utbetalningskort som ska lösas in på banken.

En utbetalning *av banken* får göras på annat sätt än enligt första och andra styckena, om den studerande inte kan få ett konto i en svensk bank och dessutom

1. saknar ett svenskt personnummer,
2. inte är folkbokförd i Sverige, eller
3. befinner sig utomlands.

Returnerad betalning

12 §

En utbetalning som har gjorts genom utbetalningskort och som den studerande inte kvitterat ut inom 60 dagar returneras från banken. En *returnerad utbetalning betraktas som icke-utbetald.*

En utbetalning som har gjorts genom utbetalningskort och som den studerande inte kvitterat ut inom 60 dagar returneras från banken *till CSN*. En *utbetalning som har returnerats på detta sätt betraktas inte som utbetald.*

18 kap. Uppläggningsavgift

18 kap. Uppläggningsavgift för studielån

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om CSN:s rätt att ta ut en uppläggningsavgift för sina administrativa kostnader vid beviljning av studielån finns i 6 kap. 4 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 6 kap. 4 § studiestödsförordningen (2000:655).

Avgift per kalenderhalvår

2 §

För en studiestödsperiod om högst 26 veckor ska en uppläggningsavgift betalas endast

för ett kalenderhalvår. Om studiestödsperioden sträcker sig över två kalenderhalvår, ska avgiften betalas för det kalenderhalvår under vilket studiemedel för flest antal veckor lämnas. Vid lika antal veckor ska avgiften betalas för det andra av de båda kalenderhalvåren.

Om en uppläggningsavgift redan har betalats för det kalenderhalvår som avgiften gäller, behöver en ny avgift inte betalas. 42

Uppläggningsavgiften dras från den första utbetalningen av studielån för studiestödsperioden.

Ingen uppläggningsavgift

3 §

En studerande som inte vill utnyttja det studiestöd som har beviljats för ett kalenderhalvår och därför betalar tillbaka hela beloppet enligt bestämmelserna i 6 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395) och 17 kap. dessa föreskrifter och allmänna råd, behöver inte betala tillbaka ett belopp motsvarande uppläggningsavgiften.

19 kap. *Utbildningsanordnares uppgiftsskyldighet*

19 kap. *Uppgiftsskyldighet för läroanstalter*

Bestämmelser i lag och förordning

1 §

Bestämmelser om en *utbildningsanordnares* skyldighet att lämna uppgifter till CSN finns i 6 kap. 6 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 6 kap. 10 § studiestödsförordningen (2000:655).

Bestämmelser om en *läroanstalts* skyldighet att lämna uppgifter till CSN finns i 6 kap. 6 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 6 kap. 10 § studiestödsförordningen (2000:655).

Uppgifter om utbildningar

2 §

Läroanstalten ska vid två tillfällen per år lämna uppgift om de utbildningar hos läroanstalten som ger rätt till studiemedel. Uppgifter ska även lämnas om den tid som utbildningen pågår och om utbildningens studieomfattning.

Uppgifter inför och vid studiestarten

Uppgifter om studerande

Uppgifter inför och vid studiestarten

3 §

För en studerande som har beviljats studiemedel ska läroanstalten lämna uppgifter om den studerandes utbildning, studietid och studieomfattning.

Uppgifter under studietiden

Uppgifter under studietiden

4 §

När den studerande har påbörjat

När en studerande *som har ansökt om eller*

studierna på ett utbildningsprogram eller en kurs ska läroanstalten bekräfta att han eller hon har registrerats på utbildningen eller kursen.

beviljats studiemedel har påbörjat studierna på ett utbildningsprogram eller en kurs ska läroanstalten bekräfta att han eller hon har registrerats på utbildningen eller kursen.

Läroanstalten ska till CSN omgående meddela

1. om den studerande helt eller delvis avbryter sina studier,
2. om den studerande förlänger sin studietid, och
3. om det i övrigt sker förändringar i den studerandes utbildning, studietid och studieomfattning som kan påverka rätten till studiemedel eller studiemedlens storlek.

Till 5 § meddelar CSN följande allmänna råd

Enligt bestämmelserna i 3 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395) får studiemedel lämnas för varje vecka då en studerande bedriver studier på minst halvtid.

Det bör vara varje utbildningsanordnares ansvar att utforma kriterier för *vad som ska krävas för att* en studerande ska *kunna* anses bedriva studier. Exempelvis kan det ställas krav på närvaro vid obligatoriska moment och prov.

En studerande som inte längre anses bedriva studier bör anses ha avbrutit sina studier.

Uppgifter om studieresultat

Utbildningsanordnaren ska lämna följande uppgift om studieresultat för en studerande med studiemedel som ansöker om nytt studiestöd:

Högskolor och universitet	
Kommunal och statlig vuxenutbildning	Uppgift om antal godkända gymnasiepoäng eller verksamhetspoäng
Övriga utbildningsanordnare	

5 §

Läroanstalten ska *för studerande som har ansökt om eller beviljats studiemedel* till CSN omgående meddela

1. om den studerande helt eller delvis avbryter sina studier,
2. om den studerande förlänger sin studietid, och
3. om det i övrigt sker förändringar i den studerandes utbildning, studietid och studieomfattning som kan påverka rätten till studiemedel eller studiemedlens storlek.

Till 5 § 1 meddelar CSN följande allmänna råd

Det bör vara varje läroanstalts ansvar att utforma kriterier för *när* en studerande ska anses bedriva studier. Exempelvis kan det ställas krav på närvaro vid obligatoriska moment och prov.

En studerande som inte längre anses bedriva studier bör anses ha avbrutit sina studier.

Uppgifter om studieresultat

6 §

En läroanstalt ska lämna följande uppgift om studieresultat för studerande som har ansökt om eller beviljats studiemedel:

Uppgift om antal godkända högskolepoäng	
Kommunal vuxenutbildning	Uppgift om antal godkända gymnasiepoäng eller verksamhetspoäng
Uppgift om att studierna har fullgjorts i den takt som utbildningsplanen föreskriver	

Hur uppgifter lämnas

7 §

Uppgifter lämnas på det sätt som CSN efter samråd med läroanstalten har beslutat om.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder ikraft den 2 juli 2017.